

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov -

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States -
Issued every day except
- Sundays and Holidays -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 100. - ŠTEV. 100. NEW YORK, THURSDAY, APRIL 29, 1915. - ČETRTEK, 29. APRILA, 1915. VOLUME XXIII. - LETNIK XXIII.

ZAVEZNIKI SO IZKRCALI SVOJE ČETE TUDI NA AZIJSKI OBALI. TURKI POROČAJO, DA SO PREGNALI SOVRAŽNIKA Z GALIPOLISA. AVSTRIJCI SO ZAVZELI Z NASKOKOM MESTO BOJAN V GALICIJI.

NA RUSKO POLJSKEM SE ZOPET VRŠI VROČA BITKA. - NEMCI SO NAPREDOVALI ZA NEKAJ KILOMETROV. - ZAVZETJE KARPATSKIH VIŠIN. - DEMONSTRACIJE V CARIGRADU. - PREBIVALSTVO ZAHTeva, DA NAJ VLADA SKLENE SEPARATEN MIR. - GOLTZ PAŠA SE JE PODAL NA GALIPOLIS. - NEMŠKI CESAR SVARI BA LKANSKE DRŽAVE. - RUSI BODO OSTREJŠE POSTOPALI Z AVSTRIJSKIMI IN NEMŠKIMI JETNIKI. - ZAROTA ARMENCEV. - ŠTIRISTO ZAROTNIKOV SO ARETIRALI. - MED NJIMI JE BIL TUDI NEKI PATRIARH.

Položaj na vzhodnem bojišču.
Berlin, Nemčija, 28. aprila. - V severnem delu Rusko Poljske, zapadno od reke Njemen, kjer je vladal zadnji čas skoraj popoln mir, so stopili sedaj Nemci zopet v ofenzivo. - Osvajali so dvajset kilometrov ozemlja in vjeli 500 raskih vojakov, med katerimi je bilo tudi nekaj častnikov.

Rusko poročilo.
Petrograd, Rusija, 28. aprila. - Pri Striju se še vedno vrši vroča bitka. - Sedaj, ko se ne more ugrabit, na katero stran se bo obrnila bojna sreča iz površnih prevozi, ki prihajajo s fronte, se da sklepati, da dobivajo Nemci neprestano ojačenja.

Rusi se pripravljajo na splošen napad na Užok prelaz. Zavzeli so že vse višine, ki leže severno in severozapadno od te važne strateške točke. Voje operacij zelo ovira slabo vreme.

V okolici Kalvarije se vrše le malenkostni spopadi. Nemci še vedno obstreljujejo trdnjavo Osovec, škoda, katero povzročajo njihovi topovi, je pa skoraj brezpomembna. Nad vzhodnopruskim mestom Neidenburgom se je pojavil neki ruski zrakoplovec in vrjel na hiše nekaj bomb. Par oseb je bilo mrtvih, veliko pa lahko oziroma težko poškodovanih.

Pri Suvalki smo izstrelili neki nemški zrakoplov.

Postopanje z vojnimi jetniki.
Omsk, Sibirija, 28. aprila. - Guverner okraja Omsk je izdal danes povelje, da zanjeprej ne bodo uživali avstrijski vojni jetniki take prostosti kot so jo dosedaj. Častnikom in moštvi se je sprva zelo dobro godilo. Prebivalci so jih respektirali in jim odstopili najboljše stanovanja. Vsi jetniki so se smeli brez nadzorstva izprehajati po mestu. Zadnji čas je pa nekaj ogrskih vojakov začelo nadlegovati ruske žene in dekleta, kar je dalo povod zgorajmenjenemu povelju. Guverner je nadalje določil, da se bo vse jetnike poslalo dalje proti vzhodu, kjer bodo nastanjeni v posebnem taboru in bodo nočindan pod strogim nadzorstvom.

Napad na Bojan.
Berlin, Nemčija, 28. aprila. - Iz Črnoiv, glavnega mesta Bukovine, poročajo, da so avstrijske čete navdale na mesto Bojan, ki leži vzhodno od Črnoiv in ga z naskokom zavzele. S tem so si priporile zelo važno postajanko, ker je Bojan takorekoč ključ do ruskih pozicij, katere se nahajajo ob bukovinski meji.

V poročilu je omenjeno, da je ruski generalni štab le s težavo usel.

Zavzete karpatske višine.
Berlin, Nemčija, 28. aprila. - Zavezniški so po dolgotrajnem prizadevanju zavzeli štirinajst višin, katere so bile prej v ruskih rokah. Najnižja teh gor je visoka 824, najvišja pa 1109 metrov. Gora Kojčija je bila zadnje opiralnice Rusov. Odtam so vprizorili napad na goro Ostrij, katerega so pa Avstriji uspešno odbili. Ruske čete so se morale umakniti proti severu.

Avstrijsko poročilo.
Dunaj, Avstrija, 28. aprila. - Avstrijsko vojno ministrstvo nanuja: Na vzhodnem bojišču je položaj v splošnem neizpremenjen.

Z zapadnih bojišč. Menjajoči se uspehi.

V nemških poročilih se glasi, da vstrajajo Nemci v pozicijah, katere so zavzeli pri Ypres.

ZAVZETI ZAKOPI.

Francozi zatrjujejo, da so napredovali na višinah pri Maas, do čim zanikujejo Nemci te vesti.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. - Nemški glavni stan je izdal danes sledeče poročilo: "Angleži so skušali večeraj zopet zavzeti prej izgubljeno ozemlje v Flandriji. Popoldne so pričeli z naskokom na obeh straneh Ypres - Pilkett deželne ceste, a njih naskok se je ustavil 200 metrov pred našimi pozicijami. Neki drugi angleški naskok bolj iztočno, vprizorjen tekom večera, se je istotako izjalovil. Tudi na tem mestu so imeli Angleži težke izgube. Na zapadnem bregu prekopa se ni vprizorilo nobenega naskoka.

V Champagne smo tekmo noči z naskokom zavzeli celo skupino francoskih utrdb severno od Le Mesnil ter vstrajali v osvojenih postojankah kljub vprizorjenim protinaskokom. Francozi so imeli težke izgube.

Med rekama Maas in Mosel so se vršili le težki artilerijski boji. Odbilo se je neki francoski nočni naskok v gozdu Le Pretre.

Izza brezuspešnih poskusov dne 26. aprila niso več vprizorili Francozi nobenega naskoka na naše pozicije pri Hartmannswillerkopf. Pri Altkirch je neki naš letalec razdeljal neki francoski aeroplan.

V poročilu se glasi nadalje: "Večernja francoska in angleška oficijelna poročila zopet dokazujejo, da se hoče varati javnost v teh deželah. Francozi zatrjujejo, da so zopet zavzeli Hartmannswillerkopf, dočim niso od 26. aprila naprej vprizorili nobenega naskoka na to mesto. Vrhunec je ostal v naših rokah.

V angleškem poročilu se glasi, da so Francozi v Flandriji zopet zavzeli vas Het Sas, dočim se sploh ni vprizorilo nobenega naskoka.

Francosko poročilo.
Pariz, Francija, 28. aprila. - V popoldanskem poročilu se glasi: "Severno od Ypres smo nadalje napredovali, posebno na našem levem krilu, kjer smo zaplenili šest streljanih topov ter ujeli več sto Nemcev, med njimi par častnikov.

Nemške izgube so bile velike in le na eni točki, nedaleč od prekopa, smo našli do 600 mrtvih Nemcev.

Na višinah pri Maas, ob fronti pri Les Eparges, Remy in Calonne smo pridobili na ozemlju ter predrti za en kilometer. Razdeljali smo nekako nemško baterijo in sovražnik je imel velike izgube.

Avstrijski "U 5" potopil križarko "Leon Gambetta".

Avstrijski podmorski čoln "U 5" je potopil v Otranto francosko oklopno križarko "Leon Gambetta".

MALO REŠENIH.

Od posadke, broječe 800 moških, se jih je rešilo le 136. Križarka se je potopila pri rtu Leuca.

Brindisi, Italija, 28. aprila. - Francosko oklopno križarko "Leon Gambetta" je torpediral v morskini ožini pri Otranto avstrijski podmorski čoln "U 5". V poznejšem poročilu se glasi, da se je spravilo križarko na breg. Torpedo je zadl križarko krog polnoči.

Prvo poročilo o razdejanju križarke je prišlo s semaforne postaje pri Santa Maria di Leuca in takoj se je odposlalo pomoč iz Taranto, Otranto, Brindisi in Bari. Ljudje s postaje so bili v svojih lastnih čolnih prvi na mestu.

"U 5" je isti podmorski čoln, ki je pred par dnevi ustavil italijanski parnik "Jolanda". Ni se pa še ugotovilo, če se je izvršil napad na križarko "Leon Gambetta" v teritorialnem vodstvu Italije.

Od pričetka angleško-francoskih operacij v Dardanelah so omejile francoske bojne ladje v Jadranskem morju svojo aktivnost na nadzorovanje morske ožine pri Otranto. S tem so hotele preprečiti, da bi kak avstrijski podmorski čoln prišel iz Adrije ter se približal turški obali.

Nadzorovanje je bilo posebno potrebno, da se zavaruje brodovje zavezničev in operacij pred Dardanelami. Avstrija ima namreč več podmorskih čolnov, ki lahko prevozijo pot od Pulja do Dardanel, ne da bi jim bilo treba obnoviti kurivo.

"U 5" je prišel iz Kotorja na istočni obali Adrije. Kotor je oddaljen od rta Leuca kakih 300 milj. To razdaljo pa je mogel "U 5" prevoziti v 20 urah. Danes se je tukaj izvedelo, da so v ponedeljek popoldne ribiški čolni zapazili ta avstrijski podmorski čoln.

Tri francoske križarke so strazile v pretekli noči cesto med otokom Krifom in italijanskim obaljo. Ako se vzame vpoštev tudi različne otoke, je ta cesta široka le 40 do 50 milj.

Vse kaže, da je ležal "U 5" sredi poto med Santa Maria di Leuca in grškim otokom Othoni na preži ter nato torpediral križarko "Leon Gambetta".

Vsi častniki na krovu so izgubili življenje. 136 članov posadke, vstevši 11 podčastnikov, so vzele na krov ladje, katere so takoj odposlale na lice mesta italijanske oblasti.

Italija in vojna.

Voditelj ogrske opozicije, grof Apponyi priporoča Italiji, naj ne stavi prevelikih zahtev.

Turin, Italija, 28. aprila. - V listu "Stampa" se je priobčilo pogovor z voditeljem ogrske opozicije, grofom Apponyi, tekmo katerega je baje slednji izjavil, da bo morala dovesti vojna do zopetnega oživitvorjenja mogočne nemško-italijanske zveze, ki bo v stanju izsiliti mir in prosto gibanje na morju.

Apponyi je baje izjavil, da se je treba v ta namen izogniti vsakemu vzroku, ki bi dajal povod za spor med vdeleženi dežalami. Italiji priporoča, naj se ne zavesti od navidez ugodne prilike, da bi stavila prevelike zahteve. Nadalje je dal Apponyi izraziti upanje, da ne bo prišlo do vojne med Italijo in Avstrijo, kajti v slučaju poraza Avstrije bi postala ruska nevarnost neposredna in katastrofalna tudi za Italijo.

Rim, Italija, 28. aprila. - Italijanski poslanik v Parizu, Tittoni, je imel danes popoldne dolgo posvetovanje s kraljem, ki posveča ves svoj čas študiju mednarodnega položaja.

Kralj je preklepal svojo obljubo, da se vdeleži odkritja nekega spomenika Garibaldi-ja v Siciliji ter se je poverilo zastopstvo vojvod iz Genove. V tozadevni oficijelni izjavi se glasi, da mora posvetiti kralj ves svoj čas negotovi politični situaciji. V resnici pa je kralj odvedel vdeležbo, ker je govorilo, da bo prišlo ob prikriti odkritja do velikih demonstracij v prid intervenciji Italije. Ve se, da so računali zagovorniki intervencije z navzočnostjo kralja ter hoteli ravno raditega vprizoriti veliko demonstracijo.

Slavljenje 1. majnika v Franciji.
Pariz, Francija, 28. aprila. - Rudniške unije Seine departmeta so sklenile, da bodo priredile slavljenje 1. majnika, a ne kot je bilo običajno dosedaj z obhodi po cestah, temveč z zborovanji v zaprtih prostorih.

V splošnem se bo prepuslilo vsaki uniji posebej, če hoče pustiti delati na dan. Nekatere unije so se sklenile, da se ne bo praznovalo 1. majnika, ker ne kaže izgubiti niti enega dneva pri delu za narodno obrambo.

Denarne pošiljave za vojne jetnike.
Washington, D. C., 28. aprila. - Poštna oblast je danes naznala, da je na podlagi odločbe haške konference v Združenih državah stanujočim osebam mogoče pošiljati denarne pošiljave vojnim jetnikom kateregakoli naroda, ne da bi bilo treba plačati poštnino ali druge pristojbine. Pisma na jetnike morajo biti naslovljena na detencijska taborišča, v katerih se nahajajo dotični.

Protinaskoki zavezničev.
London, Anglija, 28. aprila. - V današnjem poročilu angleškega vrhovnega poveljnika se glasi, da so celi večernji dan trajali boji severno in severozahodno od Ypres in da se je zavezničkom posrečilo ustaviti nemške naskoke. Na zapadnem bregu prekopa ni bilo večeraj nobenih čet razven v Steenstraete.

Francozi in Angleži so bili prišli ljeni vprizoriti severno od Ypres protinaskoke. Pri teh bojih so Nemci zopet uporabljali bombe, napolnjene s plinom.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1915
so vendar enkrat dospole. Danes smo jih pričeli raspoložljati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1. zvezek; 3. Mladim arcem, 2. zvezek; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek; 5. Slovenske večerice, 68. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje.

1 DOLAR. Knjige odpošljemo, ali po pošti, ali ekspresom. Slov. Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Operacije na morju.

Nemško brodovje v Severnem morju. Danski parnik izgubljen. Švedski parnik ustavljen.

Amsterdam, Holandsko, 28. aprila. - Štirje nemški podmorski čolni operirajo sedaj v Iztoknem morju proti prometu z ladjami v ruska in finska pristanišča. S tem se hoče izvesti izprtje ruskega prometa, katero je odredila nemška vlada.

London, Anglija, 28. aprila. - Kapitan Scott, ki je poveljeval neki norveški parnik, katerega je bila najela belgijska pomožna komisija, je sporočil, da se nahaja v Severnem morju najmanj 68 nemških bojnih ladij različnih vrst. Nadalje je rekel, da je ena eh bojnih ladij ustavila parnik in da je smel pluti naprej šele tedaj, ko se je pregledalo uradne listine na parniku. Nemško brodovje obstaja iz ladij vseh vrst, od bojnih ladij do torpednih čolnov.

Švedska parnika ustavljena.
London, Anglija, 28. aprila. - V nemškem poročilu iz Kodanja se glasi, da je neki nemški podmorski čoln izven Skander-ja ustavil švedski parnik "Kanus" ter parnik "Viking", ki sta se nahajala s premežom na krovu na poti iz Newcastle v Blythe. Prevedlo se ju je v Skander, kjer ju sedaj straži podmorski čoln.

Danski parnik izgubljen.
Danski parnik "Vestland", ki je imel na krovu 5700 ton železne rude ter je bil namenjen v Middleborough, se je najbrž potopil v Severnem morju in z njim vred tudi posadka, broječa 27 moških. Tozadevno poročilo je prišlo iz Kodanja.

Nemški podmorski čolni so ustavili švedski parnik "Louise" ter ga prevedli v Swinemunde.

Pariz, Francija, 28. aprila. - Mornariški komitej poslanske zbornice bo stavil vladi vprašanje če je mogoče najti sredstva, da se zavaruje parobrodstvo pred nemškimi podmorskimi čolni.

Koliko dobička ima jeklarski trust?
United States Steel Corporation, katero se tudi imenuje jeklarski trust, je objavila redno četrtletno dividendo enega in 3/4 odstotka na vse akcije prve vrste. Trust je imel v zadnjem četrtletju \$12,457,809 čistega dobička.

Nižje cene za denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobrega pričati, da pride denar tudi sedaj sigurno v roke naslovnikov. Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za gotovo ne ve kje se nahajajo, in nam skoraj vsako pošiljatev za vojake c. kr. poštni urad vrne. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov, na one osebe, kateri se ima izplačati.

Glas		Glas	
K	100	K	100
100	1.75	100	19.40
150	2.60	140	23.10
200	3.40	150	24.75
250	4.25	160	26.40
300	5.05	170	28.05
350	5.90	180	29.70
400	6.70	190	31.35
450	7.55	200	33.00
500	8.25	250	41.25
550	9.10	300	49.50
600	9.90	350	57.75
650	10.75	400	66.00
700	11.55	450	74.25
750	12.40	500	82.50
800	13.20	550	90.75
850	14.05	600	99.00
900	14.85	650	107.25
950	15.65	700	115.50
1000	16.50	750	123.75
1100	18.15	800	132.00
		850	140.25
		900	148.50
		950	156.75
		1000	165.00

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 2.50
pol leta 1.25
četrtletno 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
prišteje.

Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
izvešče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisem in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 467 Cortlandt.

Zenski mirovni kongres v Haagu.

Nobeno naključje ni, če skuša-
jo vojskovoje se države v Evropi
preprečiti mednarodni ženski mi-
rovni kongres v Haagu. Anglija
in Nemčija, obe smrtni nasprot-
nici v tej vojni, si podajata roke,
da zapreta pot ženskam vseh de-
žel, ki se hočejo podati na Hol-
andsko, kjer naj bi se razprav-
ljalo o miru. Možno je, da so pri
tem merodajni vojaški oziri. Mož-
no, da je Anglija iz vojaških ozir-
ov zaprla Severno morje v času,
ko je dospel v Kanal parnik z a-
meriški delegatinjami na krovu.
Angelska vlada pa že prej ni ho-
tela dati angleškim ženskam po-
tnih listov, za katere so prosile,
ker so se hotele vdeležiti medna-
rodne ženske mirovne konference
na Holandskem. Samoposebi u-
mevno je, da tudi Nemčija neče
dovoliti potovanja delegatinj iz
nevtralnih dežel skozi njeno o-
zemlje. Nazadnjaški značaj tej
vlade ne dopušča ničesar druge-
ga. V sedanjih časih pa ni niti
angleški, niti nemški vladi všeč,
da se pričenja z mirovno propa-
gando ter morda stavi zahteve, ki
bi ne prišle vladajočim.

Nemška vlada pa ima najbrž še
drug vzrok, da zre v sedanjem
času z nezaupanjem na vsako
žensko gibanje. Stališče žensk v
Nemčiji, predvsem onih socialis-
tičnega mišljenja, je vse prej
kot pa prijazno vojni in vlada se
je že pričela bati.

Kakor znano, je zborovala kon-
cem marca v Bernu mednarodna
ženska konferenca, koje sklepi so
bili vsi naperjeni proti vojni. V
londonskem tedniku "The Na-
tion" poroča vdeležnica tega
kongresa, neka Marion Phillips,
o dogodkih, ki mečejo posebno
luč na stališče nemških žena. Glas-
som tega poročila ni hotel načel-
nik nemške socialistične stranke
poveriti svojem ženskem članu
mandata za to konferenco. Tudi
druge nemške delegatinje niso
imale mandatov.

Posebno hudo je uplivala na
nemške delegatinje usoda Belgi-
je. Čutile so, da so kot Nemke so-
krive te usode. To je prišlo na po-
svetovanje prav jasno do izraza,
ko so angleške delegatinje zago-
tovale nemškim tovarišicam, da
jih še vedno večje spona prija-
telstva ter da ni med njimi nobe-
nega, ki bi si želel razkosanja
nemškega naroda. To zagotovilo
so sprejele nemške delegatinje z
velikim zadovoljstvom in ena
slednjih je poročala o naporih
nemških žensk, kako obvarovati
otroke pred sovraštvom do Ang-
lije, s katerim se zastruplja celo
šolsko mladino. Pri tem je hotela
delegatinja tudi navesti izrek
"Bog kaznuj Anglijo!", s kate-
rim rečem se morajo pozdravljati
otroci na cesti. S solzami v očeh
je iztegnila roke proti angleškim

delegatinjam ter rekla: "Ne mo-
rem povedati tega!"

Glasom poročil na tej konfe-
renci so možje v strelskih zaka-
pih, ki vzpodbujajo ženske doma,
naj se upirajo vojni. Zagotavlja
se, da so bili v strelskih zaka-
pih možje, ki so direktno pozvali svo-
je žene, naj prirede demonstraci-
jo proti vojni. Dne 18. marca se
je vršila v Berlinu taka demon-
stracija, in sicer pred parlamen-
tom. Policija je ženske večkrat
razgnala, a so se vedno zopet
zbrale. Zbrane ženske niso le za-
htevale miru, temveč so tudi na-
stopile proti postopanju nemških
socialističnih poslancev. Aretacij
se sicer ni izvršilo, a listi niso
smeli ničesar poročati o tem do-
godku.

Toliko angleško poročilo. Izva-
janja je sicer treba sprejeti s pri-
mernim rezervno, a kljub temu osta-
ne še dosti, da se razume, zakaj
se izjavlja nemška vlada proti
mednarodnemu ženskemu mirov-
nemu kongresu, zakaj ga skuša
skupno z Anglijo preprečiti in
onemogočiti.

N. Y. V. Z.

Enos.

Govorec o Enosu, kjer so za-
vezniki pred kratkim izrekli če-
te, da bi sodelovali z njihovim
brodovjem pri napadu na Darda-
nele, pravi Narodna zemljepisna
družba:

"Skalnati hrbet pri Enosu so
zadnja vrata k starodavnemu me-
stu na Zlatem rogu. Leži približ-
no 155 milj zapadno od Carigrada,
v severovzhodnem Egejskem
morju. Trideset milj stran je se-
verno obrežje polotoka Galipolis,
okrog katerega se delovala zavez-
niška brodovja zadnje mesece.

"Enos, sam na sebi malenkost-
nen, stoji na skalnatem robu in
obdan od širokih močvirij, po-
staja nenavadno varen in zanimiv
za ostali svet v svojem novem
značaju kot opiralnice za kopne
operacije proti fizičnemu osrčju
turškega cesarstva. Veliko staro-
davnost tega mesta spričuje dej-
stvo, da je omenjeno že v Homer-
jevi "Ilijadi". Prej je bil Enos
precej važno trgovsko pristaniš-
če, pa je izgubil mnogo svojega
izvoza, ki ga je prevzelo sosednje
pristanišče Dedeagač. Svoj izvoz,
kolikor ga še ima, je obdržal radi
svoje lege ob reki Marici, ki je
važna vodna zveza z Drinopoljem,
ki je 80 milj v celini.

"Prebivalstvo tvori jo po večini
grški mornarji ter trgovci. V letu
1905 je štel okrog 8000 duš. Prvi
del poti, ki vodi proti Carigradu
iz Enosa, je po ravnem svetu, to-
da raztrgana in skalnata okolica
se pričinja prej, predno se doseže
Bospor."

Dopisi.

New York, N. Y. - Jugoslovans-
ka Narodna Obrana bo priredila
1. maja zvečer v dvorani Y. M.
C. A., 215 zapadna 23. cesta, New
York, veliko slavnost na čast Jo-
sipa Jurja Strossmayerja. Zače-
tek točno ob polosmih zvečer.
Vstopnina 25 centov. Program:
1. Pozdravni govor (Aleksander
Zanov); 2. Lepa naša... (tambu-
raški zbor "Dalmacija"); 3.
Strossmayer kot učenjak (dr. P.
R. Radosavljevič); 4. Onam' ona-
mo... (tamburaški zbor "Dal-
macija"); 5. "Duma" (deklamira
F. R. Drašler); 6. Strossmayer
kot mecen in rodoljub (Ivan Kre-
šić); 7. Preradović: "Stross-
mayerju" (deklamira D. Sila-
ški); 8. Oj Slovani... (tambu-
raški zbor "Dalmacija"); 9. Slava
Josipu Jurju! (Vladimir Mrvoš).
Upati je, da bodo prišli Slovenci
v obilnem številu.

Chicago, Ill. - Kar se tiče de-
lavskih razmer, menim, da niso
nikjer tako slabe, kakor pri nas
v Chicagu. Poleg tega, da vlada
že itak splošna brezposelnost, se
je začela sedaj še stavka mizar-
jev, po kateri je prizadetih naj-
manj 125,000 delavcev. Stavka bo
stala ogromnega denarja, tako
podjetnike, kakor tudi delavce in
unije. Ravno vsled tega pa je u-
panje, da se bo nesporazum med
delodajalci-pogodbeniki in mizar-
ji v kratkem poravnal in da bo
slednjim vsaj nekoliko zvišana
plača, zaradi česar so začeli tudi
stavkati. — Kljub neznošnim raz-
meram pa je društveno in družab-
no gibanje zelo živo. V zad-
njem času smo imeli več prired-
itev, ki so se vse dobro obnesle,

kajti vsakdo se hoče vsaj včasih
razvedriti in vsaj za trenotek po-
zabiti na borbo za življenjski ob-
stanek. Tudi Slov. Del. Sokol
Chicago priredi v nedeljo 2. maja
v Narodni dvorani na vogalu Ra-
cine Ave. in 18. ceste veselico,
spojeno z javnim nastopom Soko-
lov. Nastopil bo tudi pred krat-
kim ustanovljeni sokolski pevski
zbor ter zapel par mičnih pesmi.
Pričetek veselice ob dveh popo-
ldne. Vstopnina za posamezno ose-
bo 25 centov, dama in možki 35
centov. Ker stoji društvo Sokol
na popolni narodni podlagi ter
nas navdušuje in deluje za narod-
no pravo in izobrazbo, za teles-
ni in duševni razvoj in napredek,
upam, da ne bo Slovencev ali Slo-
venke v Chicagu in okolici, ki se
ne bi udeležili (a) te sokolske ve-
selice ter tako pripomogel Soku-
lu, da more tem lažje in uspeš-
nejše vršiti svojo vzvišeno nalo-
go. Na zdar! — M.

Leadville, Colo. — Res pogo-
stoma se oglašajo žalostne nesre-
če, pa nikjer jih ni toliko, kakor
jih je v tem mestu zapuščenih
vdov. Čitali ste pred petimi mе-
seci, ko je umrl pokojni Anton
Lunka, mož in oče petih otrok.
Sedaj pa naznanjam zopet žalos-
no vest, da je ugrabila nemila
smrt še brata Jožefa Lunka; u-
mrl je dne 25. marca po dolgi in
mučni bolezni. Delal je v rudoko-
pih; ker se je pa močno prehladil,
je podlegel svoji smrtni bolezni.
Bil je pa ves čas v žalostnem po-
ločaju, odkar je bival v tem me-
stu. Doma sta bila pokojna brata
Anton in Jožef iz vasi Žerovnica
št. 55 na Notranjskem. Tukaj za-
puščata vsak svojo soprogo in v
stari domovini pa očeta in starej-
šega brata, ki je v vojni, ter ene-
ga brata v Clevelandu, Ohio, in
sestro. Bodi jima blag spomin;
bila sta mirnega značaja in marsi-
kateremu priljubljena. Slehernu-
mu je bilo rošno ob izgubi dveh
bratov. Pokojni Anton je bil star
37 let in brat Jožef pa 32 let, oba
v najlepši dobi in starosti. Ali
prav žalostno mi je pri sreč, ker
vsak na svojem pokopališču počiva.
Ranjki Jožef si je izvolil tu-
kaj svoje zemljišče pri svojem
bratu in pri svoji hčerki, ki mu
je umrla pred šestimi meseci; ali
želja se mu ni izpolnila, mrtvega
so odpeljali v Pueblo, Colo. Mar-
sikatere mu je bilo žal, ker se mu
žele niso izpolnile. Res je bila
tudi njegova soproga, ki ga je
par dni pred njegovo smrtjo za-
pustila in odšla v Pueblo. Čital
sem, da je bil pokojni Jožef v
društvu "Planinski Bratje". Res
je bil, a je bil tudi še v društvu
sv. Jurja št. 111, katero je dolgo
let podpiral. Bodi jima lahka tu-
ja zemlja in naj v miru počiva-
ta! — A. L.

"Senca meča".

Prihodnji teden prične izhajati
v našem listu roman
"SENCA MEČA".

Roman je delo slavnega angle-
škega pisatelja

ROBERTA BUCHANANA
ter je vzeta snov iz časov Napo-
leona I. ali Velikega. V časih, v
katerih živimo sedaj, ko odmeva
bojni hrup po celem svetu, je po-
vsem primerno spominjati se sli-
čne dobe pred sto leti, ko je bila
Evropa kot danes v plamenih ter
je nastopil en narod proti dru-
gemu.

Dejanje se vrši v majhni bre-
tonski vasi Cromlaix v severni
Franciji. Glavni junak je Rohan
Gwenfern, sin narave, ki se neče
ukloniti povelju Napoleona, da bi
vzel v roke puško in moral ljudi,
ki mu niso storili nič zalega. Ka-
ko ga zasleduje gosposka, kako
se uspešno skriva po pečinah ob
morju in kako se konečno porodi
v njem misel, da bi spraval s sve-
ta Napoleona, je na nedosegljiv
način popisano v tem znamenitem
delu. Mojsrsko je tudi opisano
življenje prebivalstva, ki je kelt-
skega izvora.

V romanu nastopa še celo šte-
vilo drugih ljudi. Med temi je
eden najznamenitejših stari kor-
poral, stric Rohana in Napoleo-
nov veteran. Nadalje mojster Ar-
foll, predstavitelj idej, ki so se
porodile v času velike francoske
revolucije; Marela, glavna jun-
kinja in udana tovarišica Rohana,
ki mu ostane udana skozi vse ne-
prilike, ko je preganjan in zani-
ževan od celega sveta.

S padcem Napoleona in njego-
vim porazom pri Waterloo se
končuje ta roman, ki je eden naj-
izvirnejših v tej stroki.

A k t a.

Zgodovinski roman iz Neronovih
časov.

Spisal Aleksander Dumas.

(Nadaljevanje.)

Bila sta gladijator in borilec z
mrežo, kakor je določil cesar Ne-
ron. Eden izmed njih, imenovan
"secutor", ker je moral večkrat
zasledovati svojega nasprotnika,
je bil oblečen v svetlo zeleno ha-
ljo s posebnimi srebrnimi trakovi,
prepasano z bakrenim, izrezljani-
m pasom, v katerega so bile
vložene svetle koralke. Desno nogo
je imel zavarovano z bronastim
oklepom; čelada z vizirjem, ka-
kor so jo nosili v 14. stoletju vi-
tezi, okrašena z volovskimi rogo-
vi, je zakrivala obraz. V levi roki
je držal velik, okrogel ščit, v des-
ni sulico in gorjačo, okovano s
svincem. Orožje in oprava sta bila
galska.

Borilec z mrežo je imel v desni
roki mrežo, podobno ribiški, a v
levi, ki je bila krita z lahkim o-
kroglim ščitom, je tiščal jeklene
vile z javorjevim kolom. Njegova
halja je bila iz modrega sukna,
kratki čevlji iz modrega usnja,
njegov oklep iz pozlačenega bron-
ca. Obraz mu je bil razgaljen, a
na glavi ni imel drugega kakor
dolgo čepico iz modre volne, na
kateri je visela zlata mrežica.

Oba nasprotnika sta se pribli-
žala, toda ne naravnost, temveč
v krogu. Borilec z mrežo je imel
tudi poslednjo pripravljenost, a
gladijator je vihtel v roki svojo su-
lico. Ko je prvi menil, da zamore
doseči svojega nasprotnika, je
magnolo skočil naprej in je istočas-
no vrgl mrežo, ki se je razvila.
Toda gladijatorju ni ubežala nobe-
na njegovih kretenj; z enakim
skokom se je izognil napadu, ta-
ko da je padla mreža k njegovim
nogam. V istem hipu, še predno
je borilec z mrežo utegnil ubra-
niti se s svojim ščitom, je zalučal
gladijator sulico. Njegov sovra-
žnik je opazil orožje, se sklonil,
toda ne dovolj globoko, tako da
mu je sunek, mesto da bi ga bil
zadel v prsa, odnesel njegovo lič-
no pokrivalo.

Dasiravno je bil borilec z mre-
žo oborožen s trojnozobnimi vila-
mi, je vendar hotel bežati in je
vlekel mrežo za seboj, kajti svo-
jega orožja se je zamogel poslu-
žiti le, če bi ujel nasprotnika v
zanjke. Gladijator ga je skušal
zasledovati, toda, ker ga je pri
tem ovirala težka gorjača in ker
je skozi male vizirje odprline
le težko videl pred seboj, je bo-
rilec z mrežo pridobil toliko časa,
da si je lahko znova popravil svo-
je orožje. Kmalu se je zopet po-
stavil na svoje prvotno stališče,
dečim se je gladijator postavil v
bran.

Med tekanjem je bil "secutor"
pobral svojo sulico in je obesil
nanjo čepico svojega nasprotnika,
ki mu jo je bil prej izbil z glave.
Tako sta oba borilca zopet pri-
pravila svoje orožje. Topot je
prišel gladijator prvi. Z vso moč-
jo je zalučal sulico, ki je zadela
v sredino nasprotnikovega ščita,
predrila bronasto ploščo in debelo
usnjato podlogo ter lahko ranila
prsa. Ljudstvo je že menilo, da je
borilec smrtno ranjen, in od vseh
strani so orili kliči: "Dovolj ima,
dovolj ima!" Toda borilec z mre-
žo je takoj odmaknil ščit, v ka-
terem je tičala sulica, razgalil pr-
sa in pokazal množici, da je lahk-
o ranjen. Radostni glasovi so se
začuli po vsem cirkusu, ko so gle-
dalci videli, da boj ni še odločen.
Kajti gladijatorji, ki so svojega
nasprotnika zadeli v glavo, niso
uživali posebnega ugleda, dasi to
ni bilo prepovedano.

Gladijator je jel bežati; njego-
va gorjača, ki bi lahko postala
strašno orožje, če bi bil zasledo-
val svojega nasprotnika, mu ni
mogla nič pomagati, kajti čim bi
mu bil nasprotnik vrgl mrežo
čez rame, bi ga bil z lahkoto za-
pletel v svoje smrtonosne zanke.
Ves boj se je izpremenil v pravi
beg, kajti bežanje je tudi umet-
nost. Toda zopet je gladijatorja
ovirala čelada. Borilec z mrežo
mu je bil že tako blizu, da ga je
moral množica opozarjati na
pretečo nevarnost. Spoznal je, da
bo izgubljen, če ne odstrani takoj
čelade. Med tekom si jo je strgal
z glave in jo je zalučal od sebe.
V gladijatorju so z začudenjem
spoznali mladega moža, po imenu
Festa, ki je bil iz ene najpleme-
nitejših rodbin v Rimu. Vizir je ra-
bil le, da si je z njim zakrival

obraz, ker ni hotel, da bi ga ljud-
stvo spoznalo. Sedaj se je zani-
manje vsled tega razkritja še po-
dvojilo.

Mradi plemenitnik je znatno
prehitel svojega nasprotnika, ki
mu je postajal ščit pretežak, kaj-
ti ni hotel potegniti sulice iz nje-
ga, da bi se sovražnik zopet ne
polastil orožja. Toda vzklikanje
množice ga je zelo razburilo in
konečno je zalučal od sebe ščit s
sulico vred. Tako se je lahko svo-
bodno gibal. Bodi, da je hotel Ga-
lee izbrabiti nasprotnikovo nepre-
vidnost, bodi, da se je utrudil
vsled bežanja, naenkrat se je u-
stavil in zavilhtel gorjačo nad nje-
govo glavo. Tudi borilec z mrežo
je imel svoje orožje pripravljeno,
toda še predno se je mogel pribli-
žati svojemu nasprotniku, je pri-
letela gorjača v borileca z mrežo
in ga zadela naravnost v prsa. Ta
se je nekoliko opotekel in se je
zgrudil na tla pod lastno mrežo.

Fest je priškolil, izdrl iz ščita
svojo sulico, hipoma stopil k na-
sprotniku, mu položil konec svo-
jega orožja na grlo in je vprašal
gladijatorja, da-li naj ga umori ali
pomilosti. Vsi so vzdignili roke
kvišku, toda večine ni bilo mogo-
če spoznati. Nato so se začeli kliči:
"K vestalkam, k vestalkam!"
Te so namreč odločevale v dvom-
ljivih slučajih. Dvanajstero jih je
vstalo, osem je imelo palec na-
vzdol. Večina je bila torej za
smrt. Toda borilec z mrežo je sam
prijel za konec sulice, si ga polo-
žil na grlo in še enkrat zavpil:
"Cesar je bog!" Ne da bi bil kaj
potožil, je čutil, kako mu je Fe-
stova sulica prerežala žilo na vr-
tu in kako je prodrla v prsi.

Ljudstvo je ploskalo zmagoval-
cu in premaganecu, kajti prvi je
umiril zelo spretno, drugi je u-
mrl na lep način. Fest je krožil
po cirkusu in je sprejemal čestit-
ke. Nato je odšel, dočim so odne-
sli truplo njegovega sovražnika
pri nasprotnih vratih.

(Dalje prihodnjič).

NAZNANILO.

Čenjenim rojakom v Greater
New Yorku naznanjam, da sem
odprl na novo urejeno

GOSTILNO,

kjer točim najboljšo vino in pivo.
Rojaki bodo vedno dobro postre-
ženi.

Za obilen obisk se priporočam.
FRANK MIHELČIČ,
107 Hamburg Ave., Brooklyn,
na vogalu Starr St., N. Y.,
in 5 blokov od Flushing Ave.
(24-29-4)

PRIPOROČILO.

Skoraj iz vseh naselbin se ogla-
šajo dopisniki, poročajo o delav-
skih razmerah in svetujejo to in
ono, kar je potrebno za proevit in
napredek naselbine. Povsod imajo
razna podpora in politična dru-
štva, sklicujejo javne shode itd.
Najbolj razveseljivo dejstvo pri-
tem je, da se vsi ti shodi vrše v
lokalih rojakov, ne pa tujcev.
Rojaki po Ameriki se v polni me-
ri zavedajo, da morajo v prvi vr-
sti podpirati rojaka, potem šele
tujca. Če je kdo v zadregi, se go-
tovo rajše obrne na svojega člo-
veka kot pa na tujca, ker mu tu-
jec ne bo niti s svetom pomagal,
kaj šele materialno.

Greaternewyorská slovenska na-
selbina je v primeri z velikani-
skim mestom, v katerem prebiva-
mo, zelo majhna. Malo nas je si-
cer tukaj, če nas je pa malo, je
naša potreba, da držimo skupaj,
ker se da le v slogi kaj doseči.
Večkrat se moramo sestati in po
medsebojnem posvetovanju skle-
pati, kako bi se povzdignil ugled
newyorskijh Slovencev.

Kje pa je najboljši prostor za
take sestanke? Pri tujcu ne, pač
pa pri domačinu. In kdo je naj-
bolj znan slovenski gostilničar v
Greater New Yorku? Gotovo
brata Vogrič, ki imata moderno
urejen saloon na Graham Ave. in
Stagg St. v Brooklynu. Ta gostil-
na je že splošno znana po svoji iz-
borni postrežbi, po izvrstni kuhin-
ji in dobri vinski kapljici. Go-
stom je na razpolago velika dvo-
rana in moderno urejeno keglji-
šče. Vsak četrtek in nedeljo je v
dvorani ples.

Posebno sedaj, ko so velikono-
ni prazniki pred vratmi, naj se
rojaki preskrbe z izvrstnim, do-
ma spremanim vinom. Cene vinu,
kakor tudi dobremu domačemu
žganju so sedaj pred Velikonočjo
izvanredno nizke.

Za obilen obisk se priporočava
VOGRIČ BRATJE,
Graham Ave., Cor. Stagg St.,
(Adv.) Brooklyn, N. Y.

NA PRODAJ

30 akrov farma.
Rojaku, ki ga veseli farma, se
sedaj nudi najlepša prilika. Tu-
kaj je na prodaj 30 akrov farma,
vse izčiščeno, nova zidana dvo-
nadstropna hiša, vsako nadstrop-
je ima 6 sob, spodaj pa velika zi-
dana klet, kjer je peč za paro, na-
peljano po vseh sobah. Na farmi
je velik hlev, čez sto sadnih dre-
ves, dva akra malin in en akra
vinograda z jagodami; 1½ milje
od mesta. Cena \$3500, polovico
tako. Več se izve pri:

Frank Čech.
R. 2, Box 52, Grand Haven, Mich.
(3x 22-4 1x v t)

Iščem bratrance ANTONA NA-
GODE in njegovo sestro IVA-
NO CIGALE. Pred dvema leti
sta se nahajala v Lowellville,
O. Iščem še JOHNA SUHA-
DOLNIKA. Pred devetimi me-
seci sva bila skupaj na Bloo-
ton, Ala. Zatorej prosim, ako
Fest je priškolil, izdrl iz ščita
svojo sulico, hipoma stopil k na-
sprotniku, mu položil konec svo-
jega orožja na grlo in je vprašal
gladijatorja, da-li naj ga umori ali
pomilosti. Vsi so vzdignili roke
kvišku, toda večine ni bilo mogo-
če spoznati. Nato so se začeli kliči:
"K vestalkam, k vestalkam!"
Te so namreč odločevale v dvom-
ljivih slučajih. Dvanajstero jih je
vstalo, osem je imelo palec na-
vzdol. Večina je bila torej za
smrt. Toda borilec z mrežo je sam
prijel za konec sulice, si ga polo-
žil na grlo in še enkrat zavpil:
"Cesar je bog!" Ne da bi bil kaj
potožil, je čutil, kako mu je Fe-
stova sulica prerežala žilo na vr-
tu in kako je prodrla v prsi.

Ljudstvo je ploskalo zmagoval-
cu in premaganecu, kajti prvi je
umiril zelo spretno, drugi je u-
mrl na lep način. Fest je krožil
po cirkusu in je sprejemal čestit-
ke. Nato je odšel, dočim so odne-
sli truplo njegovega sovražnika
pri nasprotnih vratih.

(Dalje prihodnjič).

Frank Petkovšek
Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila

PRODAJA vožne listke vseh prekom-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada
joča dela

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila

PRODAJA vožne listke vseh prekom-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada
joča dela

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila

PRODAJA vožne listke vseh prekom-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada
joča dela

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila

PRODAJA vožne listke vseh prekom-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

Avstrijske Škodove možnarske baterije.

NEKAJ ZANIMIVOSTI O AVSTRIJSKIH MOŽNARSKIH BATERIJAH, KI SO PORUŠILE BELGIJSKE TRDNJAVE. — VELIKANSKA GIBČNOST IN PRECIZNOST TEGA MORILNEGA OROŽJA. — ŠKODOVE NAPRAVE V PLZNU NA ČEŠKEM.

Ideja, da bi se izdelovalo težke topove, ki bi bili obenem zelo gibljivi, se je rodila v glavi zamrlega avstrijskega prestolonaslednika, nadvojvode Franca Ferdinanda.

Težke topove velikega kalibra in celo 42-centimetrške se je postavilo ob obali Adrije že pred leti ter so imeli namen, da podpirajo primeroma majhno avstrijsko brodogradnjo. Ti obrežni topovi so se zelo dobro obnesli, kar je razvidno iz tega, da si ni upalo kombinirano angleško-francosko brodogradnjo v bližini obali. To brodogradnjo je križarilo več mesecev po Adriji ter potopilo le eno avstrijsko križarko, "Zento".

Škodova tvornica v Plznu je nato izdelala oblegovalne možnarje, katere se je leta 1911 uvedlo v avstrijsko armado. V pričetku sedanje vojne pa je posodila Avstriji Nemčiji par teh možnarskih baterij ter se jih je prvič uporabilo pri zavzetju belgijskih trdnjav. Škodovi topovi so grmeli pri Lutihu, Maubeuge, Namur, Givet in pri Antwerpenu. Pri Namur, Givet in Maubeuge se je izključno uporabilo Škodove topove radi njih gibčnosti, kar se je sporočilo v cenzuriranem članku dunajskega tednika "Die Landwacht". Vseled tega ni prav nič presenetljivo, ako je izjavil neki visoki nemški častnik, da je vsak Škodov top vreden en armadni zbor. V resnici je bil vsak odpor trdnjav nemogoč. Namur se je prisililo k predaji z dvema streloma, Givet in fort Huy pa s po enim strelom.

Škodove havbice, katere se je uporabilo pri zavzetju francoskih in belgijskih fortov, imajo kaliber 30,5 centimetrov. Veliki kaliber ne tvori pri tem ničesar novega ali presenetljivega, pač pa velika gibčnost havbice in strašni učinek strela. Vseled tega se je tudi zgodilo, da so Škodove havbice po vrsti razstrelile Namur, Maubeuge in Givet ter se sestale z nemškimi 42-centimetrskimi pri Antwerpenu.

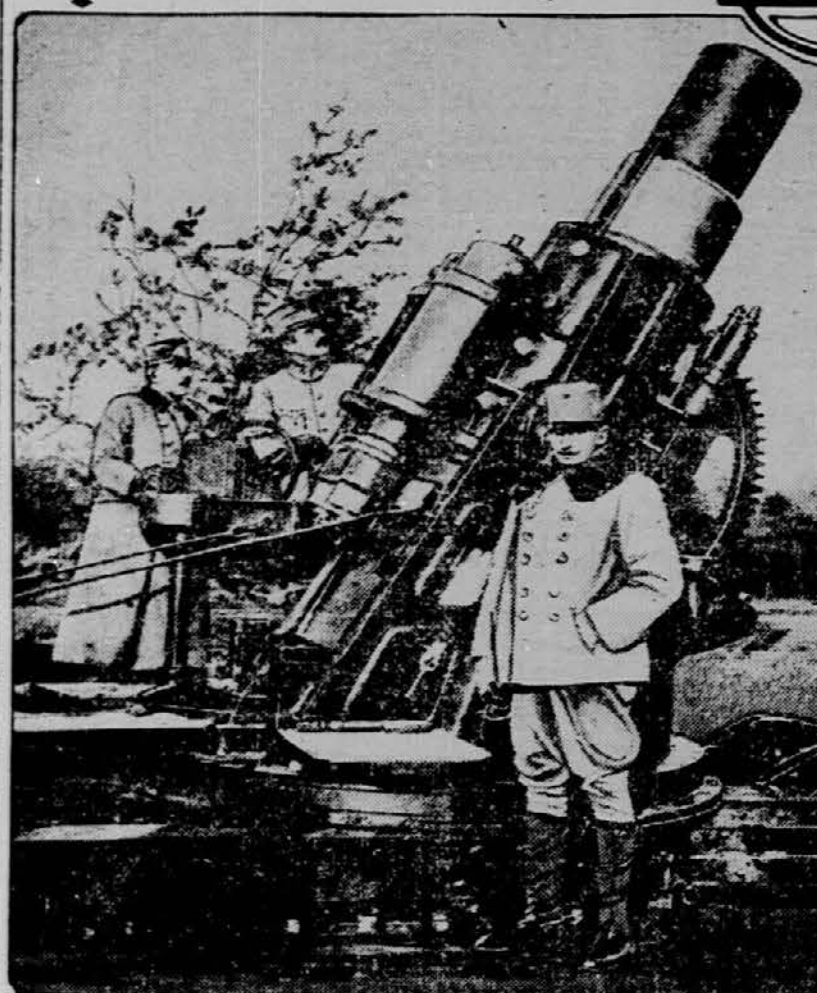
Škoda je izdeloval že pred leti za utrdbe in bojne ladije 42-centimetrške topove. Te topove odlikuje preprosta naprava, lahka montaža ter matematična sigurnost pri streljanju. Razventega se te topove lahko prevaža s kraja v kraj.

V nekem drugem cenzuriranem

članku se glasi: "Nemci so imeli ob času izbruha vojne enega ali dva 42-centimetrška Krupp-ova možnarja. To majhno število bi ne zadostovalo, da se v tako kratkem času zavzame belgijske in francoske trdnjave kot se je to v resnici zgodilo. To pa tem bolj, ker se teh možnarjev ni moglo takoj spraviti na vse zaželjene točke radi velike teže in pomanjkanja železniške zveze, ki je neobhodno potrebna za transport. Drugače pa je s Škodovimi možnarji. Ti morejo s svojimi 380 kilogramov težkimi krogli porušiti vsako obstoječo trdnjavo ter jih je mogoče spraviti naprej na vsaki boljši cesti.

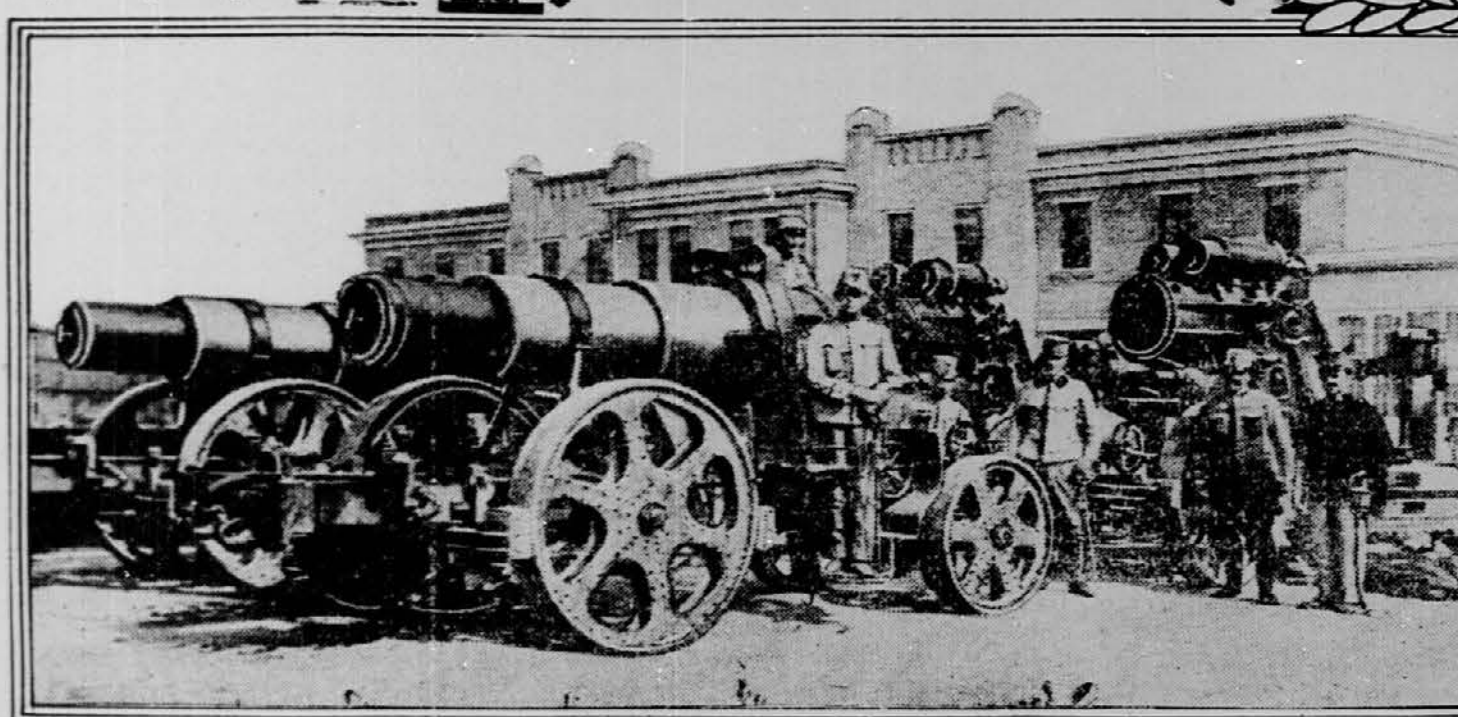
Avtomobil vozi s hitrostjo 20 kilometrov na uro ter vleče tri vozove. 40 minut po prihodu je možnar pripravljen na strel.

Ako preti možnarju kaka nevarnost, ga je mogoče v istem času zopet razložiti. Kruppov možnar potrebuje krog 200 mož. ga

30,5 centimetarski možnar

Razstreljen belgijski fort.

Škodovi možnarji v Bruslju, pripravljeni na pot.

je treba postaviti na betonsko podlago ter pognati v zrak v slučaju nevarnosti.

Ker se strelja s Škodovim možnarjem na razdaljo 10 kilometrov, je skoro izključno, da bi kdaj trpel vsled sovražnikovega ognja.

Glavni pomen Škodovih možnarjev leži v glasu izreka strokovnjakov v tem, da so postale

skoro vse utrdbe iluzorne. To se je izkazalo posebno pri Antwerpenu. Sila kroglice, ko prileti na trdnjavo, je taka, da se gladko prebije oklepne kupole in betonske stene.

Škodovega možnarja pa ni smatrati le za oblegovalni top. Na istočno bojišče se ga uporablja proti sklenjenim formacijam sovražnika, ki prihajajo na bojišča.

Ob neki priliki se je uničilo neki celi ruski bataljon ter ujelo o-mamljene preživele. Z nekimi drugim strelom se je tako popolnoma uničilo neko rusko baterijo, da ni ostal nihče živ ter da je bil raz-dejan ves material.

Dve avstrijski motorni bateriji sta bili direktno namenjeni za Namur ter sta prevozili prvi dan po izkrcanju iz vlaka 30 kilometrov.

drugi dan 20 ter sta že tretji dan pričeli s pogubonosnim streljanjem. Tri dni pozneje je padel Namur. Nato je sledil pohod 60

Komunjar Vinko, 9. stot., iz Breginje, ranjen.

Korečič Karel, 6. stot., iz Kožbana, ranjen.

Koren Ivan, 11. stot., iz Pazina, ranjen.

Koren Ivan, 4. stot., ranjen.

Kos Rudolf, 9. stot., ranjen.

Koslovic Anton, 12. stot., r.

Kosmač Filip, 6. stot., ranjen.

Kovačič Anton, 1. stot., ranjen.

Kovačič Franc, 5. stot., iz Opajtje, 1888. m. (18. do 31. okt. 1914.)

Kovča Ivan, 7. stot., iz Cerknice, ranjen.

Kovič Josip, 1. stot., ranjen.

Kozem Alojzij, 8. stot., iz Prvace, ranjen.

Kračina Anton, 3. stot., ranjen.

Kralj Josip, 3. stot., iz Dornberga, ranjen.

Krapež Anton, 7. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.

Krapež Ivan, 1. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.

Krapež Franc, 1. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.

Krašovec Aleksander, 8. stot., ranjen.

Kravanja Andrej, 3. stot., r.

Kravanja Rihard, 10. stot., r.

Krečević Franc, 9. stot., iz Jelšan, ranjen.

Krisaj Josip, 9. stot., iz Slavine, 1899. m. (18. do 31. okt. 1914.)

Kristjančič Franc, 3. stot., iz Gorice, ranjen.

Krizman Mihael, 11. stot., 1880. mrtve. (18.—31. okt. 1914.)

Krois Ferdinand, 1. stot., ranjen.

Ksikovič Marko, 3. stot., ranjen.

Kumer Miroslav, 19. stot., r.

Kustia Alojzij, 7. stot., ranjen.

Kustrin Andrej, 8. stot., iz Lokove, 1812. m. (18. do 31. okt. 1914.)

Lah Anton, 12. stot., iz Oblok, ranjen.

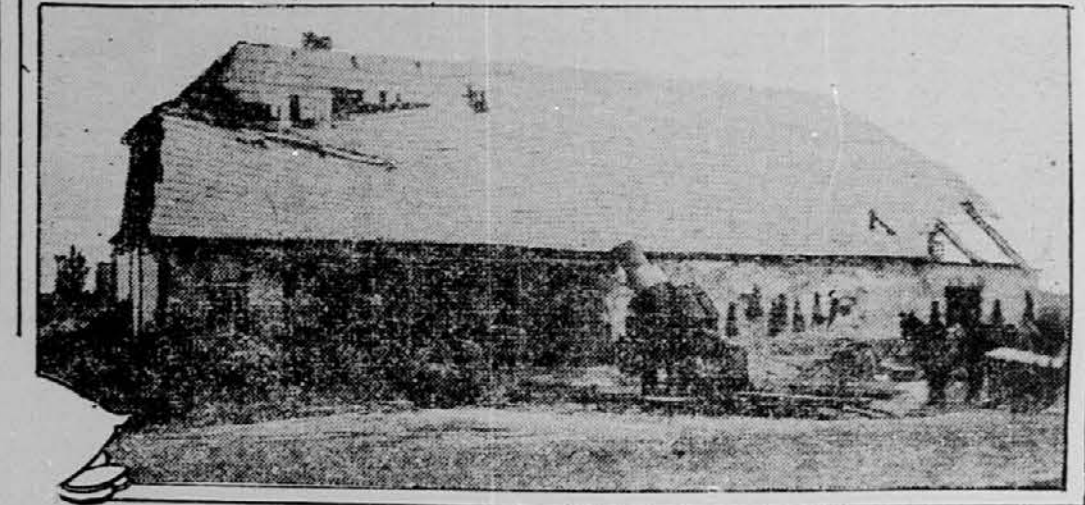
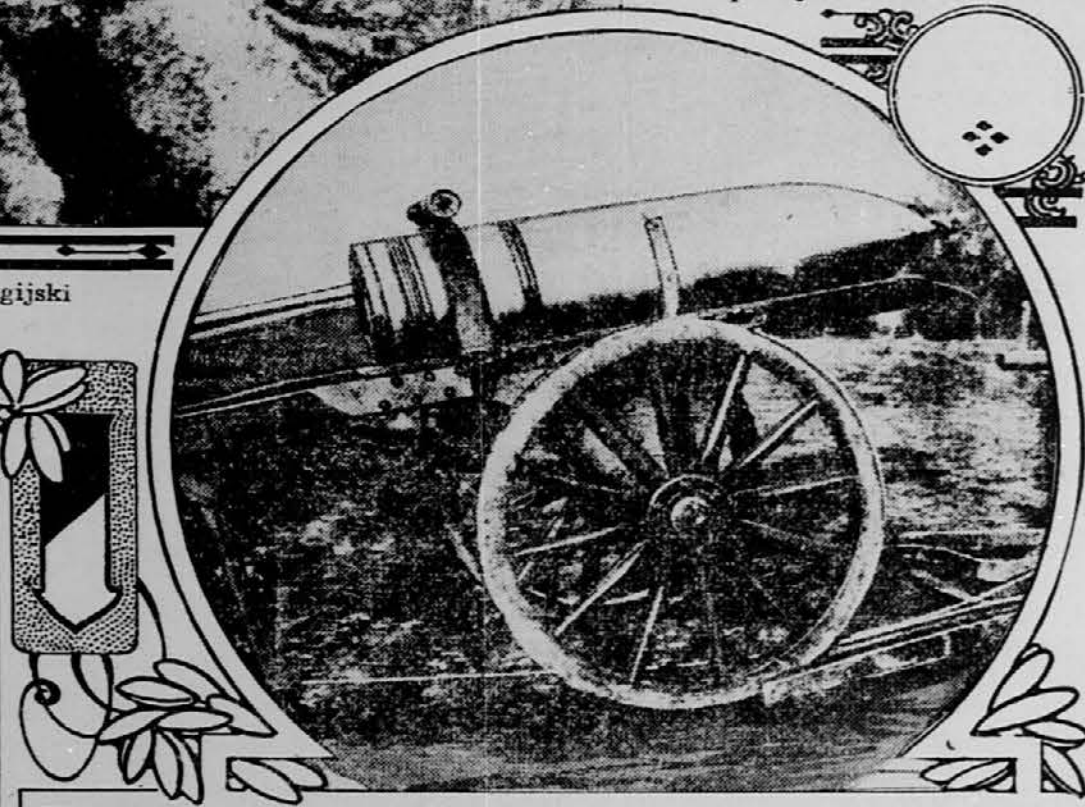
Ločesgliaz Valentin, 8. stot., r.

Laharnar Ivan, 2. stot., iz Po-nikev, ranjen.

Lavrenčič Mihael, 1. stot., r.

Polkovnik Langer, poveljnik baterij.

V zavarovani poziciji.

kilometrov proti Maubeuge. Dne 29. avgusta se je pričelo obstreljevanje in 9. septembra je trdnjava padla. Pri tem pa se je od-

dalo nevrjetno malo strelcev ter doseglo sigurnost, ki je brez primere v vojni zgodovini.

Zmleta slama kot živilo.

Morda bodo le znanstveniki dosegli, da bodo ljudje slamo jedli, seveda pripravljeno slamo. Na glavnem zborovanju nemške kmetijske družbe je dr. Hans Friedenthal pokazal moko, ki jo je napravil iz slame in kruha, ki ga je spekel iz te moka. Moka je rumena, kakor koruzna moka, kruh je bil pa podoben tisti zmesi, ki se nemiški imenuje "Hundekuchen". Profesor Ruemker je na rečenem zborovanju pojasnil, da dr. Friedenthala pokusi v strokovnih krogih niso našli priznanja, ker strokovnjaki mislijo, da celuloza sploh ni prebavljiva. Prof Ruemker pa je mnenja, da se da tudi celuloza tako zmleti, da jo bo mogoče prebavljati. Profesor na berlinski kmetijski šoli. Zuntz, je do-glad, da je celuloza, ki se nahaja v sočivju, če je po načinu dr. Friedenthala prirejena, lahko prebavljiva, profesor dr. Voeltz v Berlinu pa pravi, da krave prežvečijo 50% celuloze, kar je v slami, prašiči 10% in da more človek, ki zavžije sto gramov iz ov-sene slame narejene moka prebaviti kakih 15 gramov. To je seveda jako malo, ker resorbira človek 95% redilnih snovi od krom-pirja, mesa in moka. Radovedni smo, kakšen bo končni rezultat teh raziskovanj.

Desetletnica bitke pri Mukdenu.

"Največjo bitko svetovne zgodovine" smo dosedaj imenovali ono pri Mukdenu, v kateri se je po devetdnevnem borenju odločila usoda rusko-japonske vojne. Pričela se je bila 25. februarja,

Omejitve vživanja žganja.

Češko c. kr. namestništvo je izdalo posebno naredbo, da omeji žganjepitje. Žganjare smejo prodajati le od 7. zjutraj do 5. popoldne, oziroma ob nedeljah in praznikih le do 11. dopoldne. Nedoraslim osebam do 16. leta, pijancem, beračem in ljudem, ki so v dotičnem kraju na slabem glasu, je prepovedano prodajati žganje. Celo slaščičarji ne smejo prodajati z likerji napolnjenih bombonov osebam pod 16 let. Za pre-stopke s odločene ostre kazni.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojniki.

(Nadaljevanje.)

Izgube 97. pešpolka.

Albrecht Valentin, 1. stot., r.
Andlavec Matija, 1. stot., r.
Ašman Pavel, 5. stot., ranjen.
Babič Jakob, 1. stot., ranjen.
Bačar Leopold, 2. stot., vjet.
Bajt Jakob, 1. stot., ranjen.
Balant Fran, 7. stot., Postojna.
St. Vid, m., (8.—31. dec. 1914.)
Ban Josip, 6. stot., ranjen.
Banko Emil, 3. stot., ranjen.
Bartolič Jakob, 2. stot., ranjen.
Bašnik Fr., 2. stot., ranjen.
Batič Leopold, 2. stot., ranjen.
Belušič Josip, 2. stot., ranjen.
Benčič Marko, 2. stot., ranjen.
Bensa, 6. stot., iz Podgore, m. (18.—31. oktobra 1914.)
Bezjak Anton, 6. stot., ranjen.
Bisjak 2. stot., iz Grahovega, m. (18.—31. oktobra 1914.)
Biteznik Matija, 3. stot., ranjen.
Batista Robert, 1. stot., iz Mlad-Bistrice, m. (18.—31. okt. 1914.)
Bizalj Josip, 1. stot., ranjen.
Blasič Matija, 1. stot., ranjen.
Blazina Marko, 10. stot., iz Labina, m. (18.—31. okt. 1914.)
Bobek Mihael, 7. stot., iz Labina, m. (18.—31. okt. 1914.)
Bobek Mihael, 7. stot., ranjen.
Bolčina Ivan, 2. stot., ranjen.
Bordon Josip, 8. stot., ranjen.
Boštjančič Josip, 4. stot., r.
Božič Gregor, 1. stot., iz Buzeta, m.
Božič Josip, 1. stot., ranjen.
Božič Josip, 11. stot., iz Pazina, mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Bradetič Anton, 2. stot., ranjen.
Brakovič Josip, 10. stot., m. (18.—31. okt. 1914.)
Bremec Alojz, 9. stot., ranjen.
Brus Ludovik, 10. stot., ranjen.
Buje Tomaž, 5. stot., ranjen.
Čač Ivan, 2. stot., ranjen.
Čah Andrej, 7. stot., ranjen.

Caharja Ivan, 9. stot., ranjen.
Cahia Josip, 2. stot., ranjen.
Cegljar Anton, 7. stot., ranjen.
Čemerič Ivan, 5. stot., ranjen.
Cergnul Marko, 6. stot., ranjen.
Čermelj Anton, 8. stot., ranjen.
Černac Matija, 2. stot., iz Buzeta, m. (18. do 31. okt. 1914.)
Černe Matija, 10. stot., ranjen.
Černe Pavel, 2. stot., ranjen.
Černigoj Filip, 1. stot., iz Sturij, m. (18.—31. okt. 1914.)
Črničar Viktor, 5. stot., ranjen.
Čerovac Ivan, 7. stot., vjet.
Česnik Anton, 12. stot., Postojna.
St. Peter mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Čiglič Josip, 6. stot., St. Florjan, mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Člarič Anton, 12. stot., ranjen.
Colja Josip, 2. stot., Gabrovica, mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Cotar Andrej, 8. stot., ranjen.
Cotar Anton, 11. stot., ranjen.
Črkvenc Fran, 1. stot., ranjen.
Culot Fran, 11. stot., m.
Cvetko Fran, 7. stot., ranjen.
Debelak Matija, 10. stot., r.
Defar Anton, 3. stot., ranjen.
Demšar Avgust, 6. stot., r.
Demšar Vincenc, ranjen.
Dobran Anton, 2. stot., ranjen.
Dobrila, 2. stot., ranjen.
Dodič Štefan, 11. stot., ranjen.
Doljak Ivan, 9. stot., ranjen.
Dovjak Ivan, 6. stot., ranjen.
Dubrovčič Anton, 3. stot., r.
Dubuz Silvij, 6. stot., ranjen.
Eleršič Alojz, 12. stot., Bilje, 1887. m. (18.—31. okt. 1914.)
Erzetič Fran, 10. stot., Kožbana, 1880. m. (18.—31. okt. 1914.)
Fabiančič Karel, 1. stot., r. 1. stot., ranjen.
Fakin Fran, 1. stot., mrtve. (8. do 31. dec. 1914.)
Fakin Ivan, 6. stot., ranjen.
Ferlat Marko, 12. stot., mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Ferleta Alojz, 11. stot., ranjen.
Florjančič Josip, 2. stot., r.
Fornasarič Anton, 5. stot., r.
Frian Fran, 11. stot., mrtve. 18.—31. okt. 1914.)
Furlan Ivan, 5. stot., ranjen.

Furlan Rudolf, 1. stot., iz Zgonika 1884. m. (18.—31. okt. 1914.)
Gaberšček Ivan, 7. stot., ranjen.
Gaberšček Josip, 2. stot., Ljubuške, 1891. m. (18.—31. okt. 1914.)
Gabrijelič Teodor, 1. stot., r.
Gaberšček Vincenc, 5. stot., r.
Geršetič Josip, 1. stot., ranjen.
Gerzelič Josip, 11. stot., Sinadole, 1891. m. (18.—31. okt. 1914.)
Gerzetič Anton, 5. stot., ranjen.
Golob Ivan, 10. stot., ranjen.
Gombič Alojz, 2. stot., iz Trsta, 1892. mrtve. (18.—31. kt. 1914.)
Gon Jakob, 12. stot., ranjen.
Gorkič Josip, 2. stot., Vrtojba, 1890. vjet.
Gragelj Rudolf, 3. stot., ranjen.
Gregorab Anton, 8. stot., r.
Gregorič Anton, 7. stot., Ljubuške, 1891. mrtve. (8.—31. dec. 1914.)
Gregorič Fran, ranjen.
Gregorovič Anton, 1. stot., r.
Gril Ivan, 2. stot., Jablonice 1887. m. (18.—31. okt. 1914.)
Gruden Fran, 2. stot., ranjen.
Gruden Ludvik, 7. stot., r.
Grzetič Anton, 7. stot., ranjen.
Grukič Josip, 1. stot., Vrtojba, 1885. m. (18.—31. 1914.)
Hervatin Peter, 9. stot., ranjen.
Hladnik Franc, 7. stot., r.
Hladnik Josip, 2. stot., r.
Hrobat Anton, 2. stot., ranjen.
Hrvat Ivan, 3. stot., ranjen.
Hrvat Karel, 6. stot., ranjen.
Hrčič Jurij, 7. stot., ranjen.
Hušič Franc, 2. stot., ranjen.
Humar Ivan, 8. stot., ranjen.
Humar Ludvik, 3. stot., ranjen.
Hvala Anton, 5. stot., ranjen.
Hvalič Herman, 6. stot., ranjen.
Hvalica Ivan, 7. stot., ranjen.
Ivančič Franc, 9. stot., ranjen.
Ivančič Ivan, 1. stot., ranjen.
Ivančič Josip, 8. stot., ranjen.
Jagodnik Josip, 10. stot., r.
Jakačič Matija, 7. stot., iz Pazina, 1885. m.
Jaklič Andrej, 3. stot., r.
Jardaš Alojzij, 7. stot., iz Ka-

stava, 1893. m. (8. do 31. decembra 1914.)
Jeleršič Ivan, 14. stot., ranjen.
Jelušič Josip, 8. stot., ranjen.
Jereb Tomaž, 7. stot., Žiri, 1893. m. (8.—31. dec. 1914.)
Jerebica Peter, 9. stot., ranjen.
Jerman Ivan, 3. stot., ranjen.
Jerman Andrej, 6. stot., ranjen.
Jerman Franc, 9. stot., ranjen.
Jeršek Franc, 12. stot., iz Trsta, 1890. m. (8. do 31. dec. 1914.)
Jož Franc, 10. stot., ranjen.
Jug Ivan, 8. stot., iz Volč, 1886. m. (8.—31. dec. 1914.)
Jurec Josip, 8. stot., ranjen.
Jurjancič Anton, 3. stot., r.
Justinčič Josip, 1. stot., r.
Kajin Ivan, 4. stot., iz Buzeta, 1893. m. (8.—31. dec. 1914.)
Kalagač Matija, 6. stot., r.
Kale Ivan, 7. stot., Jablanica, 1891. m. (8.—31. dec. 1914.)
Kalič Ivan, 2. stot., iz Kastve, vjet.
Kanalec Andrej, 2. stot., r.
Kanič Ivan, 9. stot., ranjen.
Kariž Alojzij, 2. stot., r.
Kastelic Anton, 12. stot., ranjen.
Kavčič Ludvik, 1. stot., ranjen.
Kerpan Anton, 8. stot., ranjen.
Klinec Anton, 7. stot., ranjen.
Klinec Henrik, 1. stot., Medana, 1888. m. (8. do 31. dec. 1914.)
Klobas Peter, 7. stot., ranjen.
Kobal Ciril, 2. stot., r.
Koban Alojzij, 3. stot., iz Trsta, ranjen.
Kobar Franc, 7. stot., ranjen.
Kocijančič Andrej, 1. stot., iz Dekan, ranjen.
Kocija Anton, 10. stot., iz Medane, ranjen.
Kocijan Ivan, 3. stot., iz Vutoraja, 1881. m. (18. do 31. oktobra 1914.)
Kogoj Andrej, 2. stot., r.
Kocijančič Lazar, 7. stot., r.
Kogoj Peter, 6. stot., ranjen.
Kogovšek Franc, 8. stot., iz Rovt, m. (18. do 31. okt. 1914.)
Komac Anton, 3. stot., ranjen.
Komel Josip, 9. stot., mrtve. (18. do 31. okt. 1914.)

Komunjar Vinko, 9. stot., iz Breginje, ranjen.
Korečič Karel, 6. stot., iz Kožbana, ranjen.
Koren Ivan, 11. stot., iz Pazina, ranjen.
Koren Ivan, 4. stot., ranjen.
Kos Rudolf, 9. stot., ranjen.
Koslovic Anton, 12. stot., r.
Kosmač Filip, 6. stot., ranjen.
Kovačič Anton, 1. stot., ranjen.
Kovačič Franc, 5. stot., iz Opajtje, 1888. m. (18. do 31. okt. 1914.)
Kovča Ivan, 7. stot., iz Cerknice, ranjen.
Kovič Josip, 1. stot., ranjen.
Kozem Alojzij, 8. stot., iz Prvace, ranjen.
Kračina Anton, 3. stot., ranjen.
Kralj Josip, 3. stot., iz Dornberga, ranjen.
Krapež Anton, 7. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.
Krapež Ivan, 1. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.
Krapež Franc, 1. stot., iz Dol. Otlice, ranjen.
Krašovec Aleksander, 8. stot., ranjen.
Kravanja Andrej, 3. stot., r.
Kravanja Rihard, 10. stot., r.
Krečević Franc, 9. stot., iz Jelšan, ranjen.
Krisaj Josip, 9. stot., iz Slavine, 1899. m. (18. do 31. okt. 1914.)
Kristjančič Franc, 3. stot., iz Gorice, ranjen.
Krizman Mihael, 11. stot., 1880. mrtve. (18.—31. okt. 1914.)
Krois Ferdinand, 1. stot., ranjen.
Ksikovič Marko, 3. stot., ranjen.
Kumer Miroslav, 19. stot., r.
Kustia Alojzij, 7. stot., ranjen.
Kustrin Andrej, 8. stot., iz Lokove, 1812. m. (18. do 31. okt. 1914.)
Lah Anton, 12. stot., iz Oblok, ranjen.
Ločesgliaz Valentin, 8. stot., r.
Laharnar Ivan, 2. stot., iz Po-nikev, ranjen.
Lavrenčič Mihael, 1. stot., r.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, št. 2, Ely

Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely

Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošlatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAVJE!

Vse proteste, incitativne, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natismemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Usoda Prinčipa.

Zagovornik Gabrijele Prinčipa, ki je umoril avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo soprogo, je bil mlad odvetnik, ki ni prostovoljno prevzel svoje naloge.

Ker mora imeti vsak zločinec zagovornika, ga je sodišče prisililo v to.

Kako se je začel zagovornik, ko mu je rekel nekoč sodni svetnik, predsednik sodišča, da naj pride k njemu.

Samozvestno je potrkal na vrata in ponosno vstopil. — Dobro jutro, gospod predsednik. — Ali Vas mem vprašati, česa želite?

Sodni svetnik ga je nekaj časa opazoval, potem mu je pa poudaril stol.

— Hotel sem, da bi se nekoliko pomenila o obravnavi. — Postopali bomo namreč čisto po predpisih.

— Na vsak način. — Kaj hočete pravzaprav s to besedo? — ga je vprašal zagovornik.

— Mislim, da nam ni treba napraviti iz procesa velike politične senzacije. — Prinčipa bomo o vsem vprašali in skušali od njega vse izvedeti.

— Seveda, seveda.

— Najboljše je torej, če pri obravnavi ne zinemmo niti besedice o sedanjih svetovni politiki. — Če bomo pa na ta način, da je bil Prinčip ničesar ne povedal o vojni. Sedaj se ne ve, da je vojna in toraj ni treba, da bi vedel, da je. — Vrnjemo mi, da bi se prevzel, če bi zvedel, da je on povzročil evropski požar.

Zagovornik je vsemu pritril. Gabrijele Prinčip je sedel tri mesece v preiskovalnem zaporu. — On je bil pravzaprav dal povod vojni s Srbijo, temu je sledila vojna med Nemčijo in Francijo ter vojna med Nemčijo in Rusijo.

Toda v temnišnici št. 83 v vojaški jetnišnici v Sarajevu ni došel noben odmev tega strašnega gromenja.

Meseca oktobra se je vršila obravnavo.

Voz, v katerem so prepeljali Prinčipa v sodniško postojnico, je bil popolnoma zakrit, okna so bila zastrta s črnimi papirjem.

pise. Dali so mu "Sarajevski uradni list", iz katerega so bile pa skrbno izrezane vse novice, ki so se tikale vojne.

Na cesti ni bilo nobenega človeka. Nikdo ni smel odpreti okna niti lica. — Noben jetniški paznik ni smel izpregovoriti z njim niti ene nepotrebne besede.

Po obravnavi sta se srečala Prinčipov zagovornik in predsednik sodišča.

— Primeroma malo ste ga kaznovali gospod predsednik — je rekel zagovornik.

— Malo? — Ne vrnjam. — Zdi se mi, da sem ga dovolj kaznoval. — Nisem mu dovolil videti sad njegovega dela.

Zagovornik ga ni popolnoma razumel.

Ravnateljstvo jetnišnice je dobilo sledeče navodilo:

— Mladoten morilec Gabrijele Prinčip, mora biti vedno sam zaprt. — Strogo je paziti na to, da kaznjence ne bo ničesar izvedel, kaj se dogaja izven jetnišnice.

Ce bo Prinčip dočakal, bo star 39 let, ko bo zapustil jetnišnico. To se bo zgodilo 26. oktobra leta 1934.

Mogoče ga bo tedaj pričakoval pri vratih prijatelj in mu bo povedal, da je dal pred dvajsetimi leti povod svetovni vojni.

Iz zgodovine Sibirije.

Konec 16. stoletja, takrat ko je vladal na Ruskem car Ivan Grozni, so začeli Rusi osvajati Sibirijo, največjo svojo deželo. Odšli so pota skozi Sibirijo, in dospeli v par desetletjih do Pacifika. Velikega oceana. Nemec Hellwald pravi: "Zastopnik političnih in poznejše znanstvenih teženj v severni Aziji je bil narod Rusov, takrat v Evropi še komaj znan. Do sredine 19. stoletja so se trudili edinele Rusi, kako odkriti severno obal Azije in jo po morju združiti z Evropo. Odkritje Sibirije spada med najzanimivejše in najvažnejše točke svetovne zgodovine." Slavni Nansen v svoji najnovejši knjigi: Sibirija, dežela prihodnosti, pride do zaključka, da se onim krajem tam gori bližajo lepi časi.

Dočim je vsem drugim narodom pokazal Kolumb pot do novih odkritij, dočim so šle vse te ekspedicijske po morju iskat novih dežel, so sedli Rusi na konja, premirili stari svet od zahoda proti vzhodu ter rešili vprašanje, ali sta največji skupini suhe zemlje na severu združeni ali ne.

Rodbina Stroganov je imela posestva v Uralu; kopali so sol in tržili s soboljevino, ki so jo donosili Sirjeni iz pokrajini onostran Urala. Rusi so se odpravili slednjemu sami po drago kožuhojino, in osvojitve cele Sibirije imenuje mo lahko sto let trajajoč lov na sobolje okoli polovice zemeljskega kroga. Kmalu so prišli loveci do reke Obe (Obj), trgovina je uspevala, car je podaril Stroganovim vsled njihovih zaslug velika posestva v Uralu. L. 1578. pribeži k vnuuku prvega Stroganova kozaka, ki stotnik Jermak Timofeev; car ga je zasledoval, ker je Jermak po tedanjih navadi šel večkrat na rop. Bogati uralski trgovci bi se bil nadležnega gosta rad iznebil; kajti če ga obdrži, pade nemilosrdno carova tudi nanj. Zato mu je pripovedoval o bogatih pokrajinah in velikih rekah onostran Urala. Jermaku in njegovemu spremstvu, samim kozakom, ni kazalo iti nazaj, udarili so jo preko gorovja z geslom: Umri ali pa zmagaj. Sibirija je bila tedaj last tatarskih glavarjev, ki pa niti oddale niso bili več tako močnejši kot za časa silnega Tamerlana. Tri leta so se borili kozaki z levjo hrabrostjo, 23. oktobra 1581 se uda Sibir, glavno mesto zahodne Sibirije. Ker je ostalo Jermaku le malo kozakov, je poslal caru poročilo, naj mu pošlje novih; naznanil mu je pa tudi, da je osvojil zanj velikansko državo Kučumkano, Sibir. Upal je, da mu bo car odpustil stare grehe. In res, ugodil je Jermakovi želji in mu poslal nove čete kozakov. Začeli so prodirati proti vzhodu. Reke, kojih studenci se približajo na male razdalje, so jim izdatno olajšale težko nalogo; cela Sibirija ima skoro nepretrgano vrsto vodnih cest od Urala do Pacifika, malokdaj je treba vleči čolne ali ladjice čez nizka razvodja, voloki imenovana (od vleči). In ker je narava dežele skozinsko ista, narodi glede običajev, navad, vere itd. drug drugemu podobni ali enaki, zivalstvo in rastlinstvo eno, in to je bilo izredno, dokler ne zagledamo obal svetovnega morja.

V bližini starega Sibira so zgradili kozaki l. 1587. prvi svoj o-strog. razvil se je v znamenito mesto Tobolsk. Od tu jih je peljala pot po srednji osi dežele, v sredi med tundrami na severu in gorovjem na jugu, pot, ki je bila dolgo časa glavna sibirska prometna žila. Nastala so ob križiš-šah z rekami nova mesta, vsako mesto je postalo opora za ustanovitve drugega. Kakor hitro so dospeli kozaki do večje reke, so si napravili ostrom, ostali nekaj časa tam ter raziskali reko in svet ob njej na sever gor do Ledenege morja, na jug pa do višav Altaia in drugih gorskih skupin. Polagoma dobiva severna Azija določene oblike, natančnih sveda še ne, ker niso raziskali tudi sveta med posameznimi izliv. Odkrili so tako polotok samojedski ali Jamal, pripeljali se do izliva mogočnega Jeniseja, pokorili si Samojede, Ostjake, Tunguze, Jakagire, Jakute ter ves ostali narodnostni mozaik severnega starega sveta.

Ob Jeniseju, na meji med zahodno in vzhodno Sibirijo, so slišali začetkom 17. stoletja o velikih redi dalje na vzhodu, današnji Leni. Enajst kozakov se je začetkom l. 1628. podalo na pot, smučci so jih nesle po nepreglednih sibirskih nizinah. Načelnik je bil desetinik Vasilij Bugov. Prišedši do Lene so plovili navzdol po njej ter povsod pobirali davek po treh letih se je podal Bugov s štirimi tovariši nazaj do Jeniseja, šest jih je pa pustil ob Leni, dva ob sredi, dva sto ur navzgor, dva sto ur navzdol. Ta šestorica je morala paziti, da se niso podjarmljeni narodi uprli. Saj tudi ni čuda, če jih Hellwald hvali: Enajst ljudi si osvoji pokrajino, mnogo večjo nego je naša monarhija, šest ljudi pa pazi, da se ta pokrajina ne izneveri ruskemu gospodarstvu!

Sledile so druge čete, številnejše. Vzrastlo je mestice Jakutsk, izhodišče vseh poznejših ekspedicijskih do Ledenege morja, ekspedicijski v Ameriko. Odkrili so Bajkalsko jezero in slišali tam o srebra bogatih pokrajinah ob Amurju; eele nasebine so se dvignile iskati si srečo na jugu, v stare ostroke so pa prihajali novi priseljenci iz Evrope. Tolik je bil naval proti Bajkalu in Tmurju, da je narod Burjetov skoro izginil, kar pomandrali so ga. Slavna imena čitamo, a naša zgodovina jih ne pozna. Pač so nam znani Kolumb, Diaz, Gama, Cortez, Pizarro itd., a kdo ve kaj o Beketovu, Habarovu, Pojarkovu, Ivanovu, kozaku Moskvitinu, Dežnev, loveh Stadihnu, Buldakovu? In vendar Sibirija kot dežela prihodnosti zasluži, da se vsaj površno seznanimo z nekaterimi odkritelji.

Beketov je razširjal rusko oblast v notranjem obročju Lene. Pojarkov je prepotoval 1643—44. s 130 kozaki velikanski svet med Jakutskom in Amurjem ter slišal tu o bogastvu bajnega Kitaja. Ravno tedaj se je bila dinastija Mandžu polastila kitajskega prestola, obsežne mandžurske ravni-ne so bile prazne, ker so bili bojevitih domačin odšli proti jugu. Skoro brez vsake zapreke so jadrili tedaj kozaki po slovitom Amurju od izliva, polastili se marsikatero kitajske trdnjave, podjarmili si kneze mandžurske, podjarmili si narode Davrov, Giljakov itd. ali pa jih prepodili. So prišli Kitajci k sapi in to hoteli zapoditi Ruse nazaj v Sibirijo, se "sinovom srede" ni vselej dogodilo. Pozneje je car sicer odstopil južne dele novih pridobitev, a v zameno za to se je razvila nadvse zbirna kupčija; tam v bližini Bajkala so nastala nova središča ruskega gospodarstva, Nerčinsk in Irkutsk, sedanjí sibirski Pariz.

Pri teh pohodih so dospeli kozaki do novega morja; Mandžuri so mu rekli Tunglam, Tungusko morje, kozaki so zgradili tam o-strog Ohtsk in po njem ima morje danes ime. Prvi je zagledal tunguske valove l. 1639. kozak Moskvitin, s 30 tovariši je bil prišel od Lene sem, "da bi odkrili nove dežele". Preiskali so breg na sever in na jug, sezidali si zim-ske kočje, iz njih je nastal Ohtsk. Tudi znamenit Habarov, kojega doživljajo primerjajo onim Ferdinandu Cortezu v Mehiki, se je mudil tukaj ter prvi prinesel vest, o novem morju k rojakom v Jakutsk. l. 1646. Prej že, pozimi 1644—45, se je bil mudil pri Giljakih ob dolnjem Amurju.

Ob Leni in Amurju se pa kozaki niso ustavili, prodirali so dalje proti severovzhodu. Jelisej Buza in stotnik Ivanov sta odkrila reko Jano, prvi po morju od Lene tja, drugi po suhem. Ni še dosti,

slušajo o reki Indigirki. l. 1639. so že ob tej reki, v deželi Jakagirov. Bolj so se ustrašili Jakagirov konj nego kozakov, nikdar še niso videli takih zivali. Šestnajst kozakov je ušlo njihovega kneza in se zmagoslavno borilo s četami domačinov, oboroženih z loki in puščami. Še naprej jih je gnalo, od Kolime in od tu dalje v deželo Čukčev. Že Isaj Ignatijev je bil plul po morju od Kolime do Čukčev, 1646; trgoval je z njimi, prodal si mu slonovo kost — mamuti so pokopani tam — in zobove mrožev, Rusi njim pa žalibože tudi žganje.

L. 1647. se odpravi proti vzhodu celo brodogeje, štiri ladjice, na čelu jim kozak Semen Dežnev. A ker je bilo preveč ledu, niso imeli uspeha, čakali so prihodnjega leta in se zopet podali na pot. Sedaj imajo sedem ladij, Dežnev je zopet pri njih; a največje zaslug za odpravo ekspedicijske sta imela lovca Holmogorec in Ankudinov. O štirih ladjah ne slišimo ničesar, tudi o Holmogorecu ne; baje so ga s tovariši vred ubili Kamčadalci. Druge tri ladije, pod poveljstvom Dežneva, so odplule 20. junija l. 1648. od izliva Kolime proti vzhodu. Ledu ni bilo skoro čisto nič, vreme nadse ugodno. Prišli so mimo ritca, kjer so se najbrže ponesrečile omenjene štiri ladije; naenkrat se pa odpre morje proti jugu, prišli so na Pacifik. Cesta se imenuje danes po Beringu; ni prav, Dežnev jo je odkril. Ritca na severovzhodnem koncu Azije ima pa danes le njegovo ime, že par let sem, na izrecno željo cara.

V Pacifiku so jih zajeli viharji in jim razbili ladije; Dežnev in petindvajset tovarišev se je podalo peš na pot do Anadirja, kjer so 1649—50. preživali v "anadirskem ostrgu". Do njihovega taborišča je prišel pa od Kolime tja tudi inen Motoro; napravili so si skupno nove ladije in raziskovali bregove, a malo slišimo o njih. Motoro so Čukči ubili, o Dežnev pa ne vemo, ali je prišel nazaj ali ne. Vsekako je Dežnev eden prvih odkriteljev in Hellwald imenuje njegove uspehe: die wichtigste aller Entdeckungen seit 1492. Morebiti je videl tudi se obalo ameriško, saj je cesta široka samo 92 km, vreme je bilo pa krasno, kakor pravi sam.

Delovala sta ob skrajnem robu starega sveta tudi kozaka Stadihin in Buldakov. Slišali so o Kamčatki, udarili jo tja, Vladimirja Atlasova imenujejo odkritelja tega velikega polotoka; sledili so drugi, prišli so l. 1706 po neprestanih bojih z domačini do najjužnejšega tamošnjega ritca, do Lopatke. Videli so otoke Kurile, podjarmili si jih deloma in se bližali Japonski. Najznamenitejši teh Rusov je kozak Ivan Kozirevskoj, l. 1712—13. je bil večkrat na Kurilih in poslal poročila o njih v Moskvo.

V onih časih so Rusi odkrili tudi Ameriko, od zahoda tja. "Dočim v Severni Ameriki po poltrepetem stoletju naselenci niso prišli niti do Skalnega gorovja, so porabili kozaki komaj pol stoletja za pot skozi celo severno Azijo, od Obe tja do Beringove ceste."

Nasilje na Hrvaškem.

Tudi na Hrvaškem so aretirali vse polno narodnih mož, ki so se zdeli protislovanski vladni v Avstro-Ogrski nevarni.

Iz Hrvaške je prišlo poročilo, da so aretirali 872 odličnih Hrvatov. Med temi je 11 poslanec, 162 duhovnikov, mnogo trgovcev ter bratrance črnogorskega kralja Nikole, knez Ivo Vojnović. Knez Ivo Vojnović je odlični hrvaški pisatelj in visoko naobražen mož. Govori osem jezikov ter je že spisal mnogo dram in pesmi. Poseben znamenitost je njegova tragedija "Smrt majke Jugovicev", ki je prevedena tudi na slovensko, ker je vzeta snov iz narodne zgodovine. — Ivo Vojnović ter 843 drugih so obsojeni v zapor od 5 do 20 let, dočim jih bo 29 obehnen. Obsojeni so zato, ker so nasprotovali vladnim nasilnostim in radi njihovih teženj, da bi se združili jugoslovanski narodi Slovenci, Hrvatje in Srbi ter se združili v jugoslovansko republiko. Mnogo Hrvatov je tudi ušlo iz Avstrije ter ubežalo v Srbijo, kjer se bojujejo sedaj na srbski strani proti Avstriji.

Kdo je hišni gospodar?

Tujec: — Ali imam čast govoriti z gospodarjem te hiše?

Mož: — Obžalujem, moje žene ni doma.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Rudolf Trost, 333 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati Mr. John Jageru. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glavnega tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Pravil in raznih drugih tiskovin Liga do danes še nima.

Za vsa nadaljna pojasnila tičočja se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Port Alleghany, Pa. Naročnik.

Dokler ne pošljete polnega podpisane ne moremo priobčiti. Česa se bojite? Toraj le z imenom na dan.

De Pue, Pa. — Živela Slovenska Liga, najplemenitejša slovenska organizacija v Ameriki. Rojaki, ne ustrašite se napadalev in odpadnikov slovenstva. Agitirajte po časopisih za stvar, ki bo za nas brezmejno koristila. Rojaki, ki so proti Slovenski Ligi, so v resnici vredni pomilovanja. — Za take se ni treba zmeniti, taki nimajo pravice, da bi se imenovali Slovenci. Z blatenjem in obrekovanjem se ničesar ne doseže, pač pa z ustrajnim delom. Na delo toraj rojaki! — Sedaj imamo priliko, da pomagamo bratom v svoj domovini, sedaj in mogoče nikdar več. Toraj najprej do zmag! — Ivan Banič.

Chappagua, N. Y. J. Z. — Z vašim dopisom se popolnoma strinjamo. Vse se bo napravilo, kar je v naši moči. Najboljše je, če obvestite tudi glavnega tajnika Mr. Edwarda Kalisha v Clevelandu. Pozdrav! Oglasite se še kaj! Chicago, Ill. — Tukajšnja podružnica šteje danes 57 članov. — Odbor.

Ob smrti policijskega prefekta pariškega.

V Havru na Francoskem je tedni umrl bivši načelnik pariške policije. V tako velikanskem mestu, kakor je Pariz, je načelnik policije seveda zelo imeniten organ. Ta, sedaj umrli policijski prefekt, Hennion, je pa še kot oseba interesanten. Hennion je imel tri lastnosti, ki so bile v njem posebno razvite: Bil je energičen, bil je pogumen in pri tem jako dalekoviden in previden. V policijski službi je bil 25 let. V svoji lastnosti kot predstojnik kriminalne policije je znal ustvariti briljantne oddeleke agentov — pri nas bi se reklo detektivov — ki je povečini iztrebil brezštevilne vlonilce ne samo v Parizu, negotudi po celim Francoskem. Pred njim je bila kriminalna policija birokratično urejena pisalo se je z njo storilo pa malo število hudodelstev se je silno množilo. Hennion ga je spremenil v živahen organizem, kateremu skoro noben zločinec ni ušel. Največji triumf je dosegel Hennion, ko sta bila ruski car in carica v Parizu. Stanovala sta v gradu Compiegne. Ruska vlada je takrat imela v Parizu agente, ki nadzorujejo ondi živce Ruse. Ta ruska policija ni nič mogla izvedeti, če se kaj p. i. ravlja proti carju in carici. Pač je pa Hennion dognal, da se pripravlja atentat in posrečilo se mu je vjeti ruskega revolucionarja, ki je hotel na carja in na carico vreči bombo v tistem trenutku, ko sta stopila v katedralo v Reimsu. Ko je Hennion postal policijski prefekt, torej vrhovni načelnik vse policije, je za izobraževanje policijskih organov ustanovil poseben kimenatograf, ki je s podobami izpolnjeval poduk običajnih učiteljev. V kimenatografu so videli bodoči agenti obraze vseh važnejših javnih funkcionarjev, vse pariške cerkve, spo-

Vprašanje.

— Kaj je pa s tvojo vročo beznijo?

— Čisto je pogorela.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Smrt na bojnem polju. V Karpatih je padel, zadet od ruske kroglice v srčno stran, Peter Cerar, posestnik v Spodnjih Domžalah. V 15 minutah je bil mrtev. Star je bil 37 let. Služil je pri 7. pešpolku, 16. stotniji. Pokojnik je bil načelnik Strojne zadruge, odbornik Hranilnice in posojilnice, tajnik Izobraževalnega in podpr. društva ter član Orla. Zapuščena žena in šest otročičev. Na dopisnici, ki jo je še sam napisal, piše: "Bog daj, da bi se kaj kmalu končal ta krvavi ples, da bi se zopet zdravi in srečni videli!" In prav na tem mestu je dopisnica prestreljena. Prijateljska roka pa je nanjo pripisala pretrpeteljstvo novega o njegovi smrti. — Na severnem bojišču sta padla Maks Gerot, poveljnik 5. stotnije pešpolka št. 17, ter Fric Krall, praporščak 17. pešpolka.

Umrl je v Vranji v Srbiji v bolnišnici Fran Burnik iz Idrije, enoletni prostovoljec v e. in kr. pešpolku št. 102 in slušatelj tehniške visoke šole na Dunaju, v 21. letu svoje dobe. Kot sin oboje spoštovanega rudniškega poduradnika Josipa Burnika je dovršil idrijsko realno ter se vpisal potem na dunajsko tehniko, kjer se je ob velikih žrtvah svojih starišev z vso vztrajnostjo in z odličnimi uspehi posvetil priljubljenim študijam. Ko je dovršil tretji letnik in napravil prvi državni izpit, je bil vpoklican v Beneško ter je odšel po vojaškem izveščanju v bojno črto na jug. Tam se je tri mesece hrabro bojeval, potem pa je bil ujet in odveden v Vranjo, a tam je obolel na legarju. V zvestem izpolnjevanju vojaških dolžnosti je neustrašeno gledal smrti v obraz. Toda ta ga ni dohitela na bojnem polju, ampak neumljena bolezen je ugrabila mlado, nadepolno življenje. Pokojni tehnik Burnik je bil jako simpatičen in nadarjen dijak odkritega in blagega značaja, ki je užival v vseh krogih, zlasti pa med svojimi tovariši, najsplošnejšo priljubljenost. Bil je vzoren slovenski dijak.

Na potu v rusko ujetništvo se je oglasil Metod Paternost iz Senožec, sin nadučitelja Hinka Paternosta. Ujet je bil dne 29. januarja v Karpatih. Piše, da je zdrav in čil.

V Sibiriji. Oglasil se je uradnik Kranjske hranilnice Vovk iz Ljubljane. Pisal je zadnje pismo svoji sestri gospe Veseli dne 25. oktobra. Dne 28. marca je dobila iz Rusije pismo, pisano 15. januarja. Piše, da je nahaja v ujetništvu v Sibiriji in da ima noge zmrznjene. Meni, da bo okrevale. Njegovo celo plačo dobiva sestra še vedno od Kranjske hranilnice.

Iz ruskega ujetništva je pisal Fran Kobal iz Gorjuš v Bohinju svoji ženi dne 29. januarja iz Kurgana v Sibiriji. Pismo je hodilo celih 44 dni. Piše: "Draga Fani! Predno Ti dalje pišem, Te prav srčno pozdravim in Ti naznamim, da sem ujet na Ruskem in da se imam tukaj prav dobro. Bil sem zajet 28. decembra. Vozil smo se dvajset dni. Na je tukaj veliko. Zdrav sem, hvala Bogu, kakor želim, da bi bila tudi Ti zdrava in vesela, da bi privedla veliko karavankov in zajcev, da bom kaj pobijal, ko pridem domov. Zdrav Te pa srčno pozdravim. Tvoj zvesti Franc."

Nesreča ali zločin? Pri Kalanovem mlinu v Škofji Loki so našli v Sori moško truplo, ki ga še niso identifikirali. Truplo je na glavi poškodovano. Ali se je pripetilo zločin, nesreča ali samomor, še ni znano.

Prizor iz Karpatov. Neki slov. vojak, ki se je vojskoval v Karpatih in se sedaj nahaja v ljubljanski bolnišnici, pripoveduje: Taborili smo v visokem snegu pod nekim gorskim sedlom. Ponoči so me poslali s proizvodvalnim oddelkom na vrh. Na nebu migljajo zvezde, svetlo je, dasi ne sije luna. Naročeno mi je bilo sicer, da naj povzvedujem le na vrhu, ali grem še naprej do neke točke, kjer ni mogel biti sovražnik daleč. V tihni noči začujem tistokanje, ki mi pretresa mozeg. Grem gledat, kaj je. Strašen prizor, ki ga ne pozabim. Neki ruski vojak leži napol zmrznjen naslonjen na drevo. Tihno me prosi, naj ga prenesem na kak zavarovan kraj, da ga ne razkljujejo jastrebi. Pove mi, da se je enkrat že zbudil iz nezvesti, ker ga je

del v Kolmanovi gostilni v Celovcu civilista Kramerja. Oba je zasledila policija. Gregori je grozil, da so ga morali zvezati. Tička so oddali postajni straži.

Zaslišno rezervno bolnišnico v knoškojkiški palači v Celovcu so izpraznili in bolnike transportirali v zaslišno bolnišnico pri Sandwitu, ker bi v slučaju nalezljivih bolezni morali zapreti palačo in bi bilo poslovanje cerkvene oblasti tako onemogočeno.

Proštinja v Sp. Draubergu je podeljena župniku Volbenku Seirajniku v št. Lipšu pri Rajneku.

PRIMORSKO.

Zrelostni izpiti na slovenskem moškem učiteljskem v Gorici so napravili: Berce Alojzij iz Dornberga, Čehovin Rudolf iz Gorice, Flajs Andrej iz Soče pri Boven, Komar Ludovik iz Kobarida, Makovec Josip z Nabrežine, Metlika Anton iz Rodika, Pahor Gvidon iz Renč, Pahor Karol iz Trsta, Pertot Janko iz Barkovlj, Ruđer Adolf iz Kopra, Sanein Josip iz Skedjane pri Trstu, Stofla Stanko iz Sežane, Uršič Adolf iz Kobarida, Žagar Stanko z Žage pri Boven. Pertot in Uršič sta napravila izpizte z odliko. Vsi navedeni bodo morali oditi k vojakom.

V srbskem ujetništvu se nahajajo: Friderik Tomažič iz Gorice, obmejni straž. bataljon; Pij Decort iz Rude, 27. dom. pešpolk; Celeste Fola iz Červinjana, 27. d. p.; Jakob Jakumen iz Fiumičela, 27. d. p.; Pavel Ličen iz Gorice, 27. d. p.; Rihard Lipičar iz Gorice, 27. d. p.; Horacij Mortoran iz Vileša, 97. p.; Benjam Pagan iz Romansa, 27. d. p.; Valentin Perin iz Krmna, 27. d. p.; Edward Pako iz Gorice, obmejni 27. d. p.; Pavel Petrovič iz Bilj, 27. d. p.; Aldo Rizzi iz Tece, 27. d. p.; Pavel Stanovnik iz Samatoreve, 27. d. p.; Anton Suligoj iz Kal-Gorice, 27. d. p.; Srečko Špedit iz Fare, 27. d. p.; Viljem Turuš iz Morara, 27. d. p.; Ivan Tomšič iz Gorice, 27. d. p.; Bazilij Verzegnassi iz Pertole, 27. d. p.; Ivan Zumin iz Gradišča, 27. d. p.; Josip Čotič iz Ronk, 27. d. p.; Fran M. Šmarda, poročnik 47. p. iz Gorice; Mihael Šiligoj iz Biljane, obmejni lov. stot.; Anton Velikonja iz Smihela, poročnik; Rafael Vrtovce iz Gorice, 27. d. p.; Miha Zaletev iz Biljane, poročnik obm. lov. bat.

Mrtvi in ranjeni. Od 4. dom. p.: Mihael Drašček iz Solkana, umrl; Alojzij Gomizelj iz Dutovelj, umrl; Ivan Usaj iz Gorice, ranjen; od 17. polka: Jakob Kuk iz Tolmina in Ivan Strah iz Lokve, ranjena. Umrl je v Košicah na Slovaškem na legarju Fran Krkoč iz Kamenj na Vipavskem. V Sarajevu je umrl na pljučnici Jernej Golob iz Pluženj pri Otaležu. V št. Vidu pri Ljubljani v vojaški bolnišnici je umrl Virgilij Toplikar iz Batuj na Vipavskem. Legar in pljučnica sta mu vzel življenje. Ranjki Toplikar je bil navdušen pristaja napredne stranke, izborni organizator v naprednih društvi, zvest Sokol, inteligentna duša, včasih zadržana osebnost. Kjer ni pripombe pri nastopnih, je dotičnik ranjen: Badin Karol, četovodja 4. stot., Gradišče, mrtve; Čej Fran, lovec, Trnovo pri Gorici; Ferlatti Fran, rez. lov. 2. stot., Krmin; Gerin Anton, rez. lov. 2. st., Villesse; Leban Ivan, nad. rez. 2. st., Tolmin; Rutar Jakob, čast. sluga 2. st., Zalog, tolmarski okraj; Gazetti Ivan, desetnik 8. st., Tržič; Gorjan Fran, nad. rez. 5. st., Vrtojba, mrtve; Krizmančič Anton, nad. rez. 4. st., Trst; Simčič Josip, rez. poddest. 13. st., Medana; Švangel Alojzij, pešec 1. st., Stanjel, mrtve; Tavčar Josip, rez. peš. 6. st., Dutovelj; Violin Kornelji, peš. 5. stot., Oglej, mrtve; Visintin Marčel, poddest., polk. štab, Gorica; Anton Zorn, rez. peš. 1. stot., Prvačina.

Ranjeni in bolni vojniki. V Gorico so došli: Josip Dernovšek, Fran Brunet, Nikolaj Fornazarič, Anton Kastelic, dom. polk št. 27; Ivan Ukvat, Lucijan Zanizer, Jurij Zelenik, Fran Farman, Martin Prašek, Jurij Zalmanek, črnovojniki; Alojzij Vičintin, želez. straž. stot.; Nikolaj Fornazarič, 5. polk; Vavlar Smrček, Rudolf Variček, ulanca; Valentin Humar, orož. asistent; Dominik Culot, postrežnik; Anton Sirk, Angelj Sirk, 30. maršbat.; Ivan Jordan, 20. lov. bat.; Ivan Gregerl, kolestar; Ant. Babicky, zrakoplovec; Peter Šturm in Melhior Furlan, oba 97. pešpolka Ant. Farkaš, zrakoplovec; Miha Malič, Risto Ristič,

Ciprijan Aleksič, delavske stotn.; Mihael Jelinček, 7. pešpolka; K. Poršek, 5. lov. bat.; Hugon Ledič, N. Kurtović, pijonirja; Josip Krpan, 27. dom. polka; Ferdinand Matej, črnovojnik; Ivan Slajh in Avgust Pok, 5. drag. polka; Andrej Bezeljak, topničar; Alfred Lampl, 26. pešpolka; Fran Želj, 27. polka; Ivan Kozmos, 4. dom. polka; N. Stramirovič, 1. polka; Fr. Makuc, 8. top. polka; Josip Stegnar, kolestar; Fr. Rustja, 20. lov. bat.; Lucijan Spacapan, poročnik 97. polka; Karol Neger, Alojzij Puff, Ivan Pommer, Ant. Porumus, Anton Rumpf, Ignacij Tischler, Karol Dunkl, Josip Eberl, Fran Kramar, Fran Maurer, 47. pešpolka; Peter Bon, Fran Bizjak, Josip Krašek, 27. domobr. polka; Henrik Jurovič, 20. lov. bataljona; Anzelm Brandenburg, Anton Bonda, obmejni straž. stotnije; Jakob Jamšek, A. Tršnovce, 97. polka; Fran Greimel, Teodor Vasilik, Ivan Eisl, Ivan Rakovac, Roman Bauch, kolestarji; K. Weissenbock, zrakoplovec.

Rad bi izvedel, kje je VALENTIN ŠUSTERŠIČ. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi sporoči, ali pa naj se sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. — Frank Opaskar, 1106 E. 64. St., Cleveland, O. (29-4-15)

IŠČEM

Slovenko za pomoč v kuhinji; plača po dogovoru. Katero vesel, naj piše na naslov: Frank Grzina, R. F. D. 1, Box 26, Condorsport, Pa.

Rad bi zvedel za naslov svojega prijatelja FRANKA KOSTELIČ, podomače Voptov iz Velike Loke pri Višnji Gori. Pred devetimi meseci je bil v Clevelandu, O., kjer ima dva brata. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Lokar, Box 75, International Falls, Minn. (27-29-4)

ZASTONJ dobite 160 akrov najboljših zemlje v Coloradi. Location \$85, filing \$16, s tem je vse plačano. Samo 10 minut do železniške postaje. Hitite, da napravimo slovensko naselbino. Jaz imam sam tam zemljo, torej veste, da je dobra. Dosedaj nas je 37. — Frank Chanher, Gen. Del., Omaha, Neb. (29-4-15)

Iščem svojega brata FRANKA KAPLAN. Pred par leti se je nahajal v Eveleth, Minn. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, naj mi naznani, ali naj se sam javi. — Joseph Kaplan, 623 Market St., Waukegan, Ill. (29-4-15)

Evropsko zdravljenje v Ameriki.

Ali trpite na kroničnih boleznih pljuč, želodca, jeter, čreves, krvi ali živcev?

Naši zavodi za zdravljenje kroničnih bolezni so opremljeni s vsemi modernimi električnimi napravami. Tudi zdravljenje z radijem in vrstnim serumom, kot ga je najti le v velikih evropskih sanatorijih. Knjižice z označbo uradov in načinov zdravljenja zastoni.

Poslajte ime in naslov na: Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Farme in zemljišča

v okolici Jump River, Wis., so jako rodovitne, blizu železnice in vasi. Lega je lepa, zemljišča se držijo skup in prilika za naselbino je izvrstna. Tukaj so vsi predpogoji za kmetijski uspeh, le zemljo je treba očistiti, dobi se pa za les več kot stane čiščenje. Cena akru je od \$18 naprej na Sletno odplačilo. Rojaki, pobrigajte se za ta zemljišča, dokler je še izbira velika. Pišite na: Wm. Brunschmid, farmer, (29-4 6 čet) Jump River, Wis.

HARMONIKE

Imate kakšno staro harmoniko in ne veste, kaj s njo? Vam jo damo popraviti in jo opremiti s novimi deli. V popravilu vam damo tudi novo glasbo, ki jo imate v staro harmoniko. Vam jo damo popraviti in jo opremiti s novimi deli. V popravilu vam damo tudi novo glasbo, ki jo imate v staro harmoniko.

JOHN WENZEL, 1917 A. St., Cleveland, Ohio.

Pazite na ničvredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-Expeller Anchorvarstveno znamko kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York, N. Y.

FARME.

Predno se odločite kupiti farmo, tedaj mi pišite za posrednika naše zemljišče v Rusk, Chippewa in Taylor okrajih, Wis. Posljam vam vzorec prsti in drugo glede naše farmarske naselbine, kjer je že 20 slov. rodbin naseljenih.

A. H. SKUBIC
c. of John S. Owen Lumber Co. Sheldon, Wis.

OGLAS

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 gal. \$14, 50 gal. \$25. Lansko belo vino 27 do 28 gal. \$14, 50 gal. \$25, rdeče vino 27 do 28 gal. \$12.50, 50 gal. \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vrstni vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugelj.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravljalni odbor:

Predsednik: Josip Cvetkovič, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: Frank Cerar, 302 E. 28th St., New York, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 1806 Cornelia St., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovič, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovič, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Ivanka Šubelj, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prično točno ob 8. uri zvečer.

Vojska uniči vse,

ne uniči pa kakovosti in dobrote vina

izdelanega iz pristnega obilnega grozdja po vinarski trdki

Louis Knaus

3908-3916 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

največja slovenska vinska klet in destilacija ki ima v zalogi vina

naslednjih vrst in cen:

Delaware.....\$1.00 galon | Ives.....65-70c. galon

Katawba.....75-80c. galon | Rudeš.....65-60c. galon

Navedene cene veljajo za naročila od 25 galon naprej. Pri

manjših naročilih je cena vina po dogovoru. Vojni davek na vino je

v navedenih cenah že uračunan. Vina so popolnoma naravna za kar

tudi jamčim.

V zalogi imam tudi žganja po starokrajskem načinu žgana kot

DROŽENKO IN TROPINOVEC.

Naročila se izvrše sama proti predplačilu.

Dobra stvar se sama hvali toraj poskusite takoj.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Denar mečete proč!
ako ne podpirate svojega rojaka.
Pri meni dobite
izvrstno domače vino
galon po 75c. in več.
Pri odjemu več kot 10 galon dajem po
past, ter se posebno priporočam slavni
slovenskim društvom ob priliki kakšne
lice, tudi onim za svatbe.
V zalogi imam izvrstna domača klobasa
in vsakovrsto grozdje blago, katerega
ljubi naš narod. Posljam denar na vse
strani sveta in parobrodne listke za vse
proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam
in kupujem avstrijski denar. 8 trdsko Frank
Bakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse
v notarski posel spadajoče dela, kor sem
javni notar. (Notary Public.)
FRANK JURJOVEC
1901 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

\$250,000 vrednosti v kuponih se nudi ZASTONJ

KADILCEM

HASSAN CIGARETTES

Najboljša kakovost in največja vrednost sta napravila HASSAN cigarete v Ameriki za najbolj razširjene cigarete po 5 centov, z ustnikom. Fini okus, mehki vonj in prikupna lahkost teh velikih, ovalnih cigaret dajejo popolno zadovoljnost.

"Standard Amerike".

Par vrednih stvari, katere se daje za HASSAN kupone

Kuponov
LIVE LASTIC pas — ki se K-A-Z-T-E-G-N-E — velikost 30 do 38 inčev "IT GIVES" z vsakim gibanjem in položanjem. Zdravnik ga priporoča povsod. 100
Škatlja za cigarete iz nemškega srebra s poltiro iz medu. Zelo prikupno. 100
Žepni nožič, bliseri nož, z dvema klinoma; tudi pila za nohte. 125
Kuhinjska sekira s štirimi klinami iz jekla, katere se lahko pritrdijo. Potrebno za gospodinjstvo. 200

Kuponov
Dežnik za moške ali ženske, ameriški Taffeta, jamčeno nepremočljiv; zakriviljen ročaj. 250
Kuhinjska oprava — 10 kosov z visokim obešalom. Oprava obstoji iz: Priprave za rezanje mesa s privrskom; mesarskega noža, Emery brus, kuhovnice, lopatice, noža za kruh, priprave za odpiranje skatelj, velikih vilic, noža za rezanje in žage. 300
Ura za gospode, pristno temno jeklo. 650
Ura za gospode ali gospe, z odprtim kazalom, 14 karatno zlato, "Waltham koleseje". 3,900

Poslajte kupone na
AMERICAN TOBACCO COMPANY
Premium Dept.,
490 Broome St., New York, N. Y.

ZASTONJ
10 HASSAN kuponov

(Izrežite ta kupon.)

Izrežite.

Ta POSEBNI KUPON ima vrednost desetih (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV, ako se ga predloži z devetdeset (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v vsaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept., 490 Broome St., New York, N. Y.
Ta posredba upadne 31. decembra 1915.

